

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GEGUŽĖS – MAY 5, 2016 • Vol. CVII Nr. 53 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-04-16

ŠIAME NUMERYJE:

G. Žickytės filmai – Toronte ir
Washingtone – 3 psl.

Mediniai Lietuvos istorijos
sargybiniai – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Dalyvaukime konkurse „Išauta tapatybė”

Lietuvos liaudies kultūros centras jau antrą kartą rengia tautinio kostiumo konkursą „Išauta tapatybė” ir kviečia visuomenę parodyti lietuvių tautinių kostiumų įvairovę ir grožį, pasidalinti savo įgytomis žiniomis, kūryba ir atradimais, kuriuos patiria kiekvienas, besisiūdinantis tautos istoriją atspindinčius drabužius.

Žengdami į 2017-uosius – Tautinio kostiumo metus – organizatoriai kviečia suaugusiuosius, vaikus, šeimas, folkloro ansamblius, tautinių šokių grupes ir kitus mėgėjų meno kolektyvus dalyvauti konkurse bei puošti nacionaliniais drabužiais liepos 6-ąją, kuri skelbiama Tautinio kostiumo diena.

Konkurso rengėjai siekia, kad visuomenė, ypač jaunimas, domėtusi tautiniu kostiumu – tautos ir valstybės simboliu, jo kultūrine bei menine verte, juo vilkėtų valstybės, šeimos, bendruomenės, kitų tradicinių švenčių proga.

Nugalėtojai bus renkami keliose kategorijose: „Geriausi šeimos tautiniai kostiumai”, „Geriausias asmeninis tautinis kostiumas”, „Asmeninis vaikiškas tautinis kostiumas”, „Geriausias bendrijos tautinis kostiumas”, „Geriausi mėgėjų meno kolektyvo tautiniai kostiumai” ir „Geriausi folkloro kolektyvo tautiniai kostiumai”.

ELTA

Daugiau informacijos – Lietuvos liaudies kultūros centro interneto svetainėje: www.llkc.lt

Laima Liutikienė:

„Lietuvybė – cheminė medžiaga mano kraujyje”

LORETA TIMUKIENĖ

Nedažnai taip atsitinka, kad net nemačius žmogaus, o tik bendraujant su juo laiškais užsimezga kažkoks nematomas ryšys, sutampa žiūrėjimo kampas į daugelį mums svarbių dalykų. Džiaugiuosi, jog tokių retų atvejų mano gyvenime pasitaikė ne vienas ir ne du. Šis – vienas tokių. Nors su Laima Liutikiene kol kas neteko susitikti, dar nepasitaikė proga prie kavos puodelio pasišnekėti apie tai, kas mums abiems atrodo svarbu, bet su ja, praėjusį rudenį iš manęs perėmusia JAV Lietuvių Bendruomenės (JAV LB) Krašto valdybos vicepirmininkės informacijai pareigas, elektroniniais laiškais tenka bendrauti vos ne kasdien. Dažniausiai tai būna dalykinis susirašinėjimas, susijęs su įvairiausios informacijos apie LB veiklą pasidalinimu, jos skleidimu. Tačiau nuo pat pradžių supratau, kad su šiuo žmogum dirbti kartu (esu žurnalo „JAV Lietuvių Bendruomenės naujienos” redaktorė, karts nuo karto padedu tvarkyti Bendruomenės „Facebook” paskyrą) bus nesunku.

– 14 psl.

Liutikų šeima.

Asmeninio archyvo nuotrauka

Jei pernelyg ilgai svarstysite, kaip gyventi, netikėtai pastebėsite, kad jau nugyvenote gyvenimą – *George Bernard Shaw*

Metų pradžioje Andrew C. McCarthy skaitė paskaitą Hillsdale kolegijos centre, esančiame Washington, DC. Jo kalba buvo atspausdinta kolegijos mėnesinio biuletenio „Imprimis“ vasario numeryje. Autorius dirba „National Review“ institute. Taip pat jis profesoriauja Fordham universiteto teisės mokykloje ir „New York Law School“. Jis buvo prokuroras 1993–1995 m. teisią terorizmu apkaltintą Sheik Omar Abdel Rahman ir vienuolika kitų, 1993 m. susprogdinusių „World Trade“ centrą (TWC) New York mieste. Vėliau, po 2001 m. teroristinių išpuolių, jis ėjo kitas atsakingas pareigas, susijusias su kova prieš terorizmą.

Pradžioje autorius prisipažįsta, kad 1993 m. jis jau buvo prityręs prokuroras, bet apie islamą nežinojo ne daugiau kaip eilinis pilietis. Tada jis tikėjo JAV valdžios teigimu, kad nereikia teroristų gretinti su islamu, nors visi kaltinamieji buvo musulmonai. Sakytą, kad jų veiksmai nieko bendra neturi su islamo religija, skatinančia taiką. Tuo tarpu teisindami save kaltinamieji citavo savo šventraščių, iš kurio sėmėsi įkvėpimo savo veiksams.

Šiam prokurorui teko daug ko išmokti. JAV valdžia teigė, kad teroristų celės vadas Oman Abdel Rahman yra lunatikas ir saviesiems melavo, sakydamas, kad šventraštis reikalauja tapti šventojo karo kariais. Pasirodo, kad tas „lunatikas“ buvo pasaulinio garso mokslininkas iš al-Azhar universiteto Cairo, Egipte, gavęs daktaro laipsnį teisės srityje. Šis universitetas yra islamo mokslo židynys jau daugiau kaip tūkstantį metų. Jo specialybė buvo „sharia“ – islamo teisė. Įdomu, kad jis pats buvo aklas, lyg ir netinkantis terorizmo veiksams.

Islamas – faktai ar svajonės?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Besiruošdamas teismui Andrew C. McCarthy artimai susipažino su islamo šventraščiu, kad galėtų suprasti cituojamas vietas ir parodyti, kad teroristų veiksmai prieštarauja šventraščiui. Jo užduotis buvo nurodyti šventraščio vietas, kurios kryžiuosiai su teroristų veiksmais. To „lunatiko“ straipsniuose jis ieškojo citatų iš islamo šventraščio ir kitų šaltinių, kurios būtų iškraipytos ar netiksliai perduotos. Jo nustebimui duotos citatos buvo tikslios. Rašydamas apie islamo tikėjimą Abdel Rahman nemelavo, kai jis teigė, kad šventraštis musulmonus įpareigoja priešų pusėje vykdyti terorą. Jis neklydo rašydamas, kad šventraštis įpareigoja musulmonus kariauti, kol islamo teisė ir tvarka bus įvesta visame pasaulyje.

Islamas nėra taikos religija. Šventraštyje rašoma, kad reikia kovoti su netikinčiais į Allah. Pagonis reikia žudyti, kur jie bebūtų. Tai nėra kvietimas taikai. Musulmonų liudininkų buvo klausiama apie „jihad“ ir „sharia“ sąvokas, ką jos reiškia. Jie atsakė komentuoti, sakdami, kad jie nėra kompetentingi aiškinti šventraščių. Dėl to reikėtų kreiptis į islamo mokslininkus, tokius kaip akklasis Sheikh.

„Sharia“ paneigia žodžio ir religijos laisvę. Ji atmeta vyrų ir moterų teisių lygybę, taip pat musulmonų ir kitų tikėjimų žmonių lygybę. „Sharia“ įstatymas neskiria pilietinių teisių nuo religinių teisių. Šis įstatymas yra visa apimantis, įskaitant valdžios

sąrangą, ekonomiką, kariavimą, asmens elgesį su kitos lyties asmeniu ir net asmens higieną. „Sharia“ siekia valdyti tikinčiuosius ir netikinčiuosius. Įstatymo vykdymas yra pavestas „jihad“ sektoriui. Praėjusiais metais amerikiečiai buvo apstulbinti trijų Vakarų žurnalistų nužudymo, kai jiems ISIS nuplovė galvas; tuoj po to Saudo Arabijos valdžia nukirto galvas kitiems aštuoniems, nusikaltusiems „sharia“ įstatymams. Praėjusiais metais, tris savaites prieš Kalėdas, jihadistų pora užpuolė ir nužudė 14 žmonių San Bernardino, California. Fort Hood, Texas, kariuomenės bazėje įvykdytas 13 žmonių žudynes JAV valdžia atsisakė pavadinti teroristiniu užpuolimu.

Autorius mano, kad JAV valdžia nenori priimti islamo realybės. Mums paliekama stebėtis, kodėl jauni musulmonai spontaniškai tampa itūzais radikalais, lyg nebūtų juos skatinančios ideologijos. „Politiškai korektiška pozicija situacijoje, kai vartojami steroidai (kurie greitina procesus. Red.), turi pavojingų politinių implikacijų“, – teigia autorius. Nebūtina įrodyti, kad teroristai turi tiesioginių ryšių su ISIS ar „al Qaeda“ teroristais. Terorizmo naujokai turi tokius pat įsitikinimus kaip „sharia“ įstatymo propaguotojai. Jiems tereikia tik karinio apmokymo, kurį galima gauti įvairiuose kraštuose, ne tik Sirijoje.

JAV valdžios pastangos islamo pasekėjus laikyti taikos nešėjais yra pavojingos. Tuo sudaromos progos jiems infiltruotis į valdžios įstaigas, neskaitant mokyklų, kalėjimų ir kitų institucijų. Pranešimo pabaigoje autorius cituoja Winston Churchill: „Faktai geriau už svajones“. Toliau jis teigia, kad turime suprasti – „jihad“ legionai yra pasiryžę susidoroti su mumis. „Mes tegalime juos nugalėti tik tada, jei esame pasiruošę juos matyti tokius, kokie jie yra“.

Pasaulio lietuviai dėkoja premjerui už sprendimą dėl dvigubos pilietybės referendumo

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) dėkoja ministrui pirmininkui Algirdui Butkevičiui ir Socialdemokratų partijai už sprendimą nerengti referendumo dėl dvigubos pilietybės įteisinimo kartu su Seimo rinkimais spalį.

„Džiaugiuosi Jūsų sprendimu neskelbti referendumo dėl dvigubos pilietybės įteisinimo, nes dabartinėmis sąlygomis pasiekti reikiamų referendumo rezultatų yra tikrai neįmanoma. Labai vertinu Jūsų supratimą ir išiklausymą“, – rašoma PLB pirmininkės Dalios Henkės padėkos laiške.

Premjeras ir Socialdemokratų partijos vadovas A. Butkevičius sulaukė emigravusių lietuvių laiškų ir pasiūlymų šį klausimą spręsti keičiant įstatymus, o ne referendumu. Referendumui neįvykus, kitų teisės aktų Lietuvoje priimti nebebūtų įmanoma.

PLB pritaria diskusijoms šia tema ir siūlo sudaryti darbo grupę, kuri ištirtų galimybę dėl Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo papildymo ir parengtų pilietybės įstatymo papildymo projektą.

Bendruomenės pirmininkė D. Henkė pabrėžia, kad PLB valdyba yra atvira diskusijoms, bendradarbiavimui ir bendrų, visiems priimtinių sprendimų ieškojimui.

PLB pirmininkė D. Henkė
Irmanno Gelūno nuotr.

2016 m. spalio 7–9 d.
Washingtone vyksiančios
JAV LB XXI Tarybos II sesijos
dalyvių ir svečių dėmesiui!

Pranešame, kad sesijos dalyviams ir svečiams užsakytas viešbutis:

Sheraton Silver Spring Hotel
8777 Georgia Ave
Silver Spring, MD 20910

Tel: 301-563-3702
Fax: 301-563-3726

El. paštas: jclark@sheratonsilverspring.com

Užsakydami kambarius naudokite kodą „LAC-Siluva“.

Kambario kaina – 139 dol. (plius 13 proc. mokesčiai) – galioja iki rugsėjo 12 d. 5 val. p. p. ir tik nakvynei spalio 6–10 d. Užsakant po šios dienos, kambarių kaina pakils.

Viešbutis neturi „shuttle service“, bet iš „Union Station“ stoties ir Washington Reagan oro uosto galima metro (su persėdimu) nuvykti į Silver Spring. Washingtono sesijos rengimo komitetas stengsis parūpinti transportą iš Dulles oro uosto ir DWM.

Sesijos dalyvio registracijos mokestis dar nėra nustatytas.

JAV LB XXI-osios Tarybos Prezidiumo informacija

Spausk PATINKA ir dalinkis!
www.facebook.com/draugolaikrastis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Džiugu, kad Lietuvoje kilo triukšmas dėl maisto produktų kainų. Tokio sujudimo seniai reikėjo. Būtiniausių, dažniausiai vartojamų prekių kainos tokios, kad, kasoje mokėdamas pinigus, jautiesi mulkinamas, apvagiamas, kvailinamas. Galvoje nuolat kirba mintis: už produktą moku dvigubai daugiau ne todėl, kad tokia ekonominė realybė, o todėl, kad prekybos savininkui prireikė dar vieno papildomo milijono prabangiems apartamentams, jachtai ar limuzinui.

Pikčiausia, kad dažniausiai esame bejėgiai pakeisti padėti. Neturime kito pasirinkimo. Valgyti reikia kasdien. O laiko gilintis į „nuolaidų akcijas“, ieškoti pigesnių parduotuvių ar turgaviečių nėra. Besivaikydami „nuolaidų iliuzijas“ nespėtume atlikti tiesioginių darbų, už kuriuos mums mokamas atlyginimas.

Tad sveikintina, kad šios skaudžios temos ėmėsi populiarusis dainininkas Marijonas Mikutavičius, pradėjęs viešai klausinėti, kodėl Lietuvoje jo mėgstamas žuvies patiekalas pabrango beveik du sykius. Maloniai nustebau, kai viena lietuviškoji televizija parodė išsamų dokumentinį filmą, pasakojantį, kaip užsieniuose aukštomis kainomis pasipiktinę vartotojai sugebėjo ant kelių parklupdyti įžliai kaštus didinusias įtakingas bendroves. Džiugu, kad verslininkas, prekybos tinklų boikoto akcijos organizatorius Karolis Ramoška jau turi šimtus tūkstančių rėmėjų. Gal ką nors ir pavyks nuveikti, jei tiek daug kainomis nepatenkintų lietuvių?

Tačiau vis tiek nesu optimistas, kad mes, vartotojai, sugebėtume „parodyti nagus ir dantis“. Lietuvoje veikiantys prekybos centrai sukaupę ir finansų, ir patirties, tad gali kaip tinkami manipuluoti mūsų, pirkėjų, nuotaikomis. Kur reikės – ten paspaus, kur nereikės – atpalaiduos. Valdyti mases jie moka.

O valdžiai, įskaitant ir premjerus, ir partijas, ir konkurencines tarnybas, – argi mes rūpime? Štai iki rinkimų – vos keli mėnesiai, tai mažumėlę pradėjo pataikauti. Bet priešrinkiminis rūpestis – tik vaidyba. Prieš rinkimus nederėtų akiai tikėti nė vienu jų pažadu. Dabar pradėdu suprasti filosofą, poetą Vytautą Rubavičių, kadaise prisipažinusį, jog rinkimų dieną neinaš atlikti šventos pilietinės pareigos. O kam balsuoti, jei vis tiek nėra gero pasirinkimo? Nu-

Apie visuomet nepatenkinto vartotojo psichologiją

GINTARAS VISOCKAS

sibodo kaskart balsuoti už „mažesniąją blogybę“.

Tad pesimizmas stelbia optimizmą. Turime blogų pavyzdžių. Iš bandymų kadaise susivienyti į galingą NE dėl didelių benzino kainų nieko doro neišėjo. Piktinomės, kad už degalus mokame brangiau, bet, užuot masiškai bent keletą dienų palikę savo automobilius garažuose bei stovėjimo aikštelėse, vis tiek skubėjome į degalines pirkti „brangiai kaštuojančių degalų“. Važiuoti į darbą visuomeniniu transportu nepanorome. Persėsti ant dviračių sėdynių – neįprasta. Pasivaikščioti pėsčiomis – per maža jėgų. Todėl šiandien net nežinome, kas būtų, jeigu būtų...

Žodžiu, prekybos tinklų boikoto akcijos organizatoriams nebus lengva. Nebus lengva vien dėl to, kad tų, kurie veiklūs, drąsūs ir atkaklūs, Lietuvoje labai sumažėjo. Jie nenumirė. Jų gretas praretino masiška emigracija. Lietuvoje tiesiog per mažai liko tų, kurie norėtų ir galėtų kibti į atlapus tiems, kurie pamynė jų interesus.

Teisus „Lietuvos ryte“ aštrius komentarus rašantis Algimantas Rusteika, jog ir šį kartą greičiausiai „revoliucijos nebus“. Koks skirtumas, kad tris dienas nepirksime pabrangusio maisto? Ketvirtą dieną, pasak A. Rusteikos, „apsipirksime už visas tris“.

Galų gale galima prisiminti latviškąjį pavyzdį. Ten nukritus lietuviškojo prekybos centro luboms žuvo užtekčiai daug pirkėjų. Latviai turėjo puikią progą pademonstruoti vienybę – aplenkti parduotuves, kurios nepajėgia garantuoti, jog atėjusiųjų nusipirkti duonos neužmuš nukritę geležiniai perdengimai. Ir vis dėlto minėtas prekybos centras Latvijoje nebancrutavo.

Įsiminė „Lietuvos ryto“ televizijos aktualijų laida „Lietuva tiesiogiai“, kurioje žurnalistas Andrius Kavaliauskas šnekučiavosi su Konkurencijos tarybos pirmininku Šarūnu Keserausku, Lietuvos prekybos įmonių asociacijos direktoriumi Laurynu

Vilimu ir mūsų jau minėtu boikoto akciją organizuojančiu verslininku K. Ramoška.

Ką išgirdome klausydamiesi oficialių pareigūnų kalbų? Banalybių daugiau nei rimties. Štai tik keletas sugluminusių paaiškinimų: kainos dažniausiai kyla ar leidžiasi nepriklausomai nuo to, ar valdžia kažką daro; Statistikos departamentas įvardijo, kad kainų indeksas, lyginant šį ketvirtį su tuo pačiu praėjusiųjų metų laikotarpiu, net sumažėjęs; vadinamasis Prekių krepšelis beveik nepabrango; kai kurios daržovės pabrango, bet tam esama objektyvių priežasčių; svogūnų kainos padidėjo, bet nereikia pamiršti, kad Lietuvoje jie jau beveik nebeauginami; omenyje reikia turėti ir viskuo nepatenkinto vartotojo elgesio psichologiją; lyginti reikia sąžiningai; privalu turėti galvoje, jog tai – komercinė paslaptis, ir mes negalime visko paaiškinti...

Žodžiu, mūsų oponentai visuomet turi „sva-rių“ kontrargumentų. Suprask, pirkėjas mato tik tai, kas blogai. Esą gerų iniciatyvų pirkėjas tiesiog nenori matyti...

Bet ar galima nuoširdžia iniciatyva pavadinti prekybos centrų sprendimą sumažinti kainas būtent tų produktų, dėl kurių kilo viešas nepasitenkinimas? Nejaugi tai – gera valia? Argi sąžiningai besiverčiančiose parduotuvėse įmanomos milžiniškos, net 50 proc. ir daugiau siekiančios nuolaidos? Juk milžiniškos nuolados greičiau primena apgaulę nei nuoširdų rūpestį kliento interesais. Premjeras Algirdas Butkevičius viešai pasipiktino, kaip pabrango svogūnai, saldžiosios paprikos, arbata. Jei dabar „Maxima“, „Norfa“ ar „IKI“ sumažins šių prekių kainas, kam turėsiu būti dėkingas – prekybos centrų savininkams?

Beje, premjerui A. Butkevičiui vis tiek negaliu būti dėkingas. Geras premjeras rūpinasi ne svogūnų, saldžiųjų paprikų ir arbatos kainomis. Principingas premjeras pirmiausiai privalo rūpintis smulkiojo ir vidutinio verslo reikalais. Šis gi visą kadenciją elgėsi priešingai. Jam labiausiai rūpėjo nenu-skriausti pačių turtingiausių ir galingiausių.

Todėl netikiu priešrinkiminiais valdžios rūpesčiais. O į rinkimų išvakarėse kilusias boikoto akcijas norėčiau žiūrėti atsargiai, nepatikliai. Tokia ne sykį apgauto vartotojo psichologija.

G. Žickytės filmas „Čia aš tik svečias“ keliauja po pasaulį

Vos prieš dvi savaites prestižiniame dokumentinių filmų festivalyje „Visions du Reel“ Šveicarijoje pagrindinį apdovanojimą už geriausią trumpametražį filmą pelnęs režisierių Giedrės Žickytės ir Maite Alberdi filmas „Čia aš tik svečias“ toliau keliauja po svarbiausius pasaulio kino festivalius.

Savaitės pradžioje filmas pristatytas Ispanijoje, „Documenta Madrid“ konkursinėje programoje, iš kur keliaus į Torontą vykstantį prestižinį dokumentinių filmų festivalį „Hot Docs“, garsėjantį išskirtine atrinktų filmų menine kokybe.

„Nepaprastai džiaugiuosi kvietimu dalyvauti konkursinėje festivalio programoje. ‘Hot Docs’ – didžiausias dokumentinio kino renginys Šiaurės Amerikoje, pritraukiantis gausybę kino industrijos profesionalų bei žiniasklaidos, garsėjantis nepaprastai aktyviais Toronto žiūrovais. Kiekvieno filmo peržiūra čia prasideda didžiulėmis eilėmis prie kino teatrų. Likus kelioms dienoms iki festivalio į kino seansus nebeįmanoma gauti bilietų“, – sakė režisierė pakeliui į Torontą.

Festivalio žiūrovams ir žiniasklaidai trys filmo „Čia aš tik svečias“ seansai bus pristatyti gegužės 5–8 dienomis.

Filmas „Čia aš tik svečias“ bendras lietuvių ir Čilės režisierės M. Alberdi kūrinys, gimęs Lietuvos kino centrui bendradarbiaujant su tarptautiniu Kopenhagos dokumentinių filmų festivaliu.

„Dirbti drauge su kitu režisieriumi – nepaprastai įdomi patirtis. Susitikome, lyg per akląjį pasimatymą. Prieš tai su Maite nebuvome viena kitos mačiusios. Pirmą kartą susitikusios Kopenhagoje, turėjome dešimt dienų sugalvoti būsimo filmo idėją. Likusios šešios režisierių poros organizatorių buvo suvestos tokiu pačiu aklo pasimatymo principu. Sąlyga buvo viena – visi dalyviai turėjo būti ne debutantai, sukūrę mažiausiai vieną tarptautinius festivalius apkeliavusį filmą. Ne visos poros pasiteisino, kai kurie išsiskyrė ir kūrė savo atskirus filmus. Dirbti kartu su kitu stipriu, ambicingu kitos šalies kūrėju – yra iššūkis, bet mums pavyko rasti bendrą kalbą“, – sako G. Žickytė.

Filme „Čia aš tik svečias“ pasakojama apie garbaus amžiaus iš San Sebastiano atvykusią baskę

Režisierės Maite Alberdi (k.) ir Giedrė Žickytė. Asmeninio archyvo nuotr.

Josebę, kuri gyvena Santiago de Chile senelių namuose. Kiekvieną dieną ji galvoja, kad tai yra jos pirmoji apsilankymo čia diena ir kiekvieną dieną ji turi suprasti, kad ne.

Lietuvoje filmą planuojama pristatyti rudenį. Filmo pristatymą „Hot Docs“ festivalyje parėmė Lietuvos kino centras.

Beje, gegužės 11 d., trečiadienį, 6: 30 val. v. LR ambasadoje Washingtone bus rodomas ankstesnis G. Žickytės filmas „Meistras ir Tatjana“ – apie garsųjį fotografa Vitą Luckų. Peržiūroje dalyvaus režisierė G. Žickytė ir Tatjana Luckienė-Aldag.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Lietuvės mene – mediniai Lietuvos istorijos sargybiniai

Indrės Šerpytės fotografijos „Buvę NKVD-NKGB-MVD-MGB pastatai“ MoMA parodoje „Atvaizdų okeanas: naujoji fotografija 2015“ New Yorke.
Asmeninio Indrės Šerpytės archyvo nuotr.

JOVITA BELIAK-ANTANAVIČIENĖ

„Buvau maloniai nustebinta, kai visai atsitiktinai New Yorko modernaus meno muziejuje (MoMA) užtikau savo gimtojo miesto – Jonavos – pavadinimą. Ir tas namelis – aš jį žinau!“ – džiaugėsi neseniai į New Yorką atkeliavusi Rūta. Matyti lietuvišką pavardę viename didžiausių ir įtakingiausių pasaulyje meno muziejų New Yorke tikrai keista, bet be galo džiugu.

Indrė Šerpytė – menininkė, kurios fotografijos „Buvę NKVD-NKGB-MVD-MGB pastatai“ pūkavosi viename pastate šalia didžiųjų menininkų, tokių kaip Jackson Pollock, Paul Cezanne, Pablo Picasso ir kitų šedevrų MoMA parodoje „Atvaizdų okeanas: naujoji fotografija 2015“ (angl. Ocean of Images: New Photography 2015), vykusioje 2015 m. lapkričio 7 d.–2016 m. kovo 20 d.

Ši paroda buvo jubiliejinė – į trisdešimtmečio minėjimą muziejus pakvietė 19 menininkų iš 14 skirtingų pasaulio šalių, tokių kaip Vokietija, Belgija, Italija, Izraelis, Angola, Egiptas, Japonija, Lietuva ir kt. Šiame kultūrų okeane galima buvo išvysti skirtingų pasaulio patyrimų: per vaizdus, gimusius skaitmeninėje erdvėje, perteiktus skaitytuvais (scanner) ar perkeltus į trimatę erdvę.

Mamos patarimas lydėjo menininkę į sėkmę

Pati I. Šerpytė yra kilusi iš Palangos, tačiau vos sulaukusi 14-os su mama išvyko į net ir šiais laikais vieną patraukliausių lietuviams valstybių – Didžiąją Britaniją. „Anglijoje jau vos sulaukęs 16 metų turi pasirinkti ką nori studijuoti, – savo pasakojimą pradėjo I. Šerpytė. – Pirmiausia pradėjau studijuoti rimtesnius dalykus: ispanų kalbą, politiką... Bet man jie nelabai patiko. Mano mama tai pastebėjo ir pasiūlė pabandyti kitos krypties dalykus – fotografiją ar kino studijas. Būtent šiuos dalykus koledže ir pasirinkau“, „Ir atradau savo balsą. Pajutau, kad galiu savo jausmus ir nuomonę išreikšti per fotografiją“, – džiugiai, besišypsodama tęsė Indrė. Jau nuo paauglystės I. Šerpytė nujautė, kuria linkme jos idėjos geriausiai būtų realizuojamos ir kokių formatu jos mintys būtų perteikiamos pasauliui.

Drašos kupina į konkurencingą fotografijos

Susitikimo su LR generaliniu konsulu New Yorke Juliumi Pranevičiumi metu Indrė Šerpytė aptarė daug įvairių klausimų.
LR generalinio konsulato New Yorke nuotr.

pasaulį I. Šerpytė įžengė studijų laikais – ji baigė fotografijos bakalauro studijas Brighton universitete, kuriame sukūrusi bakalauro darbą – fotografijų projektą „Tylos valstybė“ (angl. Silent State) – laimėjo prestižinę Jerwood fotografijos premiją, o magistro bei mokslų daktaro laipsnį įgijo Karališkajame meno koledže (Royal College of Art) Londone.

Jauna menininkė jau pelnė nemažai svarbių apdovanojimų, – savo kūrinius yra pristaciusi parodose Londone, Edinburge, New Yorke, Paryžiuje, Milane, Berlyne, Glazgove, Rygoje, Vilniuje, jos darbų yra įsigiję privatūs kolekcininkai bei muziejai. Paklausta apie vertingiausią įvertinimą išskyrė būtent Jerwood fotografijos premiją. „Po šios premijos buvau publikuota žurnale ir pakviesta į parodą New Yorke, Chelsea galerijoje, kurioje gan nemažai pardaviau ir už tuos pinigus galėjau studijuoti magistrantūroje. Tas pirmasis apdovanojimas parodė, kad įmanoma būti menininke, išgyventi iš savo kūrybos ir kažko

pasiekti“. Nors kiekvienas apdovanojimas vis ką atneša, svarbiausia yra pati pradžia. „Jeigu to apdovanojimo nebūtų, gal nebūčiauėjusi menininko kelio“, – prisipažino fotografė, pirmąjį savo apdovanojimą laikanti didele paskata.

Paslaptingos ir nesibaigiančios KGB būstinės Lietuvoje

Idėja ir tikėjimas – du dalykai, kuriuos sekdamas žmogus pasiekia rezultato. Lietuva, asmeninio gyvenimo įvykiai, nutylėta istorija, architektūra – daugybė galvoje atsiradusių blyksčių galiausiai susijungė į vieną atvaizdą. Ir taip gimė idėja – svarbiausia ir tikriausiai emociškai maloniausia akimirka menininko gyvenime. Turėdama savo projekto užuomazgą bei išlaikydama tikėjimą tuo, ką daro, menininkė leidosi į šios idėjos įgyvendinimo kelionę.

Nagrinėdama Lietuvos istoriją I. Šerpytė susidomėjo KGB (Valstybės saugumo komitetas prie SSRS Ministrų Tarybos, rus. KGB – Red.) pastatų architektūra bei jų pasikeitimu karo laikotarpiu. Šie pastatai atspindėjo skaudų Lietuvos istorijos laikotarpį, kuomet daugelyje kaimų ir miestų eiliniuose pastatuose KGB buvo įsteigęs kontrolės, kalinimų, tardymų ir kankinimų centrus. Tačiau apie juos viešos informacijos buvo sunku rasti, atrodo, kad niekas nežino apie juos arba tiesiog nenori žinoti.

Bendradarbiaudama su archyvais Lietuvoje menininkė gavo dalį reikiamos informacijos. Per tris dienas menininkė spėjo nuvykti į 30 vietovių ir nufotografuoti rastus pastatus, dažniausiai stovinčius pagrindinėse gatvėse ar prie bažnyčių (tikėtina, šių pastatų vieta buvo pasirinkta ne atsitiktai – žmonės turėjo žinoti, kad juos visą laiką stebi). Dauguma pastatuose gyvenusių žmonių net nežinojo, jog jie gyvena buvusioje KGB būstinėje! Įdomu, ar šie žmonės naktį ramiai miega?

Iš tikrųjų tokių pastatų Lietuvoje yra daugiau kaip 300! Todėl projektas yra dar tik pusiaukelėje. „Kai pradėjau ieškoti, atradau jų dar daugiau“, – apie savo atradimus kalbėjo fotografė. Paklausta apie keblumus vykdant šį projektą, I. Šerpytė didelių sunkumų neįžvelgė: „Galbūt sunku buvo bendrauti su archyvais, kadangi tai užtrunka laiko. Nebūna taip greitai, kaip tu norėtum. Kai pradėjau važinėti po Lietuvą ir ieškoti tų pastatų, ne visur (ypač kaimuose) buvo gatvių pavadinimai, todėl sunku buvo orientuotis“.

Nors šiais laikais vertinga kiekviena minutė ir bet kokie trikdžiai atitolina projekto realizavimą, tačiau idėtos pastangos ir investuotas laikas ilgainiui subrandina vaisius – kūrybinius, istoriją saugančius. Menininkė džiaugiasi, jog savo projekto metu galėjo abipusiškai bendradarbiauti su archyvu: „Aš ne tik pasiėmiau iš archyvo, su kuriuo dirbu, bet ir pati jiems daviau informacijos, nuotraukų apie pastatus, kurių jie nežinojo. Jiems nėra skirta tiek daug lėšų, kad visus pastatus aplankytų“.

Džiugu, kad tokie žmonės, nors ir nebegyvenantys Lietuvoje, tačiau atvažiuojantys čia realizuoti savo idėjų, kartu prisideda ir prie gimtinės istorijos išsaugojimo.

Apgaulingi, namus primenantys medinukai

Svarbus tarpsnis I. Šerpytės projekto įgyvendinime – tinkamas idėjos pateikimas. „Užtrukau metus, kol galiausiai nusprendžiau, jog modelių gamybai reikia Lietuvos medžio drožėjo“, – apie ilgai trukusį apsisprendimą pasakojo menininkė. Visą nuotraukų seriją I. Šerpytė išsiuntė vienam Kaučo medžio drožėjui, kuris išdrožė nufotografuotų pastatų maketus. Tuomet šiuos medinukus menininkė nufotografavo, taip sukurdamą meno kūrinius ir įamžindama gimtosios Lietuvos pokario istoriją.

Nukelta į 15 psl.

Tautinio atgimimo ąžuolyne žaliuos ir Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos ąžuolas

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Paskutiniąją balandžio dieną Jono Basanavičiaus gimtinėje Vilkaviškio rajono Ožkabalių kaime Lietuvos tautinio atgimimo ąžuolyne buvo surengta tradicinė ąžuolyno dienos sueiga. Prieš trejus metus, artėjant Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui, čia pradėta sodinti nauja giraitė, kurioje iki 2018 metų bus pasodinti visų etnografinių Lietuvos regionų ąžuoliukai.

Čia jau žaliuoja sūduvių ir aukštaičių pasodinti ąžuolai, o šiemet čia ąžuoliukus sodino Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos atstovai. Minint XX amžiaus Lietuvos tremčių 75-ąsias metines, giraitėje taip pat buvo sodinamas ąžuolas tremtiniams atminti.

Tautinio atgimimo ąžuolyne, Mažosios Lietuvos giraitėje nuo šiol žaliuos ir Jungtinių Amerikos Valstijų Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos (KDLM) ąžuoliukas, kurį renginio metu čia pasodino Lietuvos Kristijono Donelaičio draugijos pirmininkas Gintaras Skamaročius kartu su Vilkaviškio krašto istoriku muziejininku Antanu Žilinsku. Taip buvo išpildytas šios mokyklos prašymas.

„Į mane kreipėsi K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Washingtone direktorė Jūratė Bujanauskas, prašydama, kad tradicinio ąžuoliukų sodinimo metu Ožkabaliuose būtų pasodintas ir ąžuolas šios mokyklos vardu. Nusprendėme, kad ąžuolą galėtų pasodinti Kristijono Donelaičio draugijos Lietuvoje atstovai, tad kreipiausi į jos pirmininką Gintarą Skamaročių, kuris mielai palaikė šią idėją“, – pasakojo A. Žilinskas.

Kartu su savo vaikais bei laikraščio „Donelaičio žemė“ redaktoriais, šių eilučių autoriumi į Ožkabalius atvykęs G. Skamaročius ąžuoliukus gavo iš Kėdainių urėdijos – būtent iš ten Ožkabaliuose ir yra pasodinta daugiausia ąžuolų, kurie gerai prigyja ir puikiai auga. Pirmieji, dar 1989 metų balandžio 1-ąją čia pasodinti ąžuolai dabar jau siekia 8 metrus aukščio.

Sužinojusi apie tai, kad mokyklos ąžuoliukas jau pasodintas ir pamačiusi renginio nuotraukas, J. Bujanauskas džiaugėsi ir dėkojo už šios idėjos įgyvendinimą. „Tebus tai ypatinga vieta visiems, kuriems brangi Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla ir Lietuva“, – rašė ji.

Tautinio atgimimo ąžuolynas įkurtas 1989 metais.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Mokyklos „Facebook“ puslapyje jau pasidalinta nuotraukomis ir atsirado toks užrašas: „Ar žinai tą jausmą, kai karštą vasaros dieną prisėdi prie didelio ir stipraus ąžuolo, kai galvą užvertęs aukštyn gali matyti visą neapšakomą jo lapijos galybę? Tada užsimerki ir išgirsti šlamančių, vėjo kekenamų lapų melodiją.

J. Basanavičiaus gimtinėje, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio giraitėje, Mažosios Lietuvos regione tarp 100 planuojamų pasodinti ąžuoliukų jau auga ir mūsų Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos ąžuoliukas. Jis užaugs į stiprų, tvirtą ir visų mūsų sugrįžtant laukiantį ąžuolą. Nuoširdus ačiū KDLM draugams, kurie palaikė ir padėjo įgyvendinti mokyklos ąžuoliuko pasodinimo idėją”.

Šių metų vasarą mokyklos vadovė planuoja atvažiuoti į Lietuvą. Tikimasi, kad ji apsilankys ir Ožkabaliuose bei savo akimis pamatys čia sužaliavusį ąžuoliuką.

Pasodinę mokyklos ąžuoliuką, svečiai taip pat pasodino dar vieną ir K. Donelaičio draugijos vardu. Į Ožkabalius buvo suvažiavę daug svečių iš visos Lietuvos, sueigoje grojo, šoko ir dainavo Mažosios Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centro kapela „Smalinė“ iš Smalininkų, vokalinis ansamblis „Vėtrungė“ iš Viešvilės, tautinių šokių kolektyvas „Skalva“ iš Smalininkų.

Tautinio atgimimo ąžuolyno draugijos tarybos pirmininkas Vitalius Stepulis, vienas iš tų, kuriam ir kilo idėja J. Basanavičiaus gimtinėje įkurti ąžuolyną, džiaugėsi, kad į Ožkabalius

vėl susirinko daug žmonių, kad ąžuolų čia taip pat vis daugėja – dabar yra apie devynis tūkstančius. Jis dėkojo visiems, kurie prisidėjo prie šios idėjos įgyvendinimo.

Tautinio atgimimo ąžuolynas Ožkabaliuose buvo pradėtas sodinti 1989 metais ir nuo to laiko tapo unikaliu Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos istorijos paminklu. 2014 m. balandžio 26 d. švenčiant Tautinio atgimimo ąžuolyno 25-ųjų metinių paminėjimo šventę, pradėta sodinti 1918 metų atkurtos Lietuvos valstybės šimtmečio giraitė. Kasmet ąžuolynas vis labiau plėtėsi ir dabar jis užima 40 hektarų plotą, jame pasodinta 13 giraičių svarbiausioms valstybės istorijos datoms atminti.

Tautos atminties giraitėje žaliuoja ąžuoliukai išskirtinėms tautos asmenybėms – dr. Jonui Basanavičiui, Simonui Daukantui, Antanui Poškai, Vydūnui, Lietuvos Respublikos Prezidentams, kitiems žymiesiems žmonėms. Vasario 16-osios Akto signatarų giraitės ąžuoliukai pasodinti 1918 m. Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarams atminti ir pagerbti.

Represijų aukų giraitė skirta lietuvių tautos žmonėms, patyrusiems represijas ir genocidą. Vilkaviškiečių giraitė skirta garbiems krašto, kuriame auga ąžuolynas, žmonėms, o Valstybinės Jono Basanavičiaus premijos laureatų giraitėje kasmet pasodinamas ąžuoliukas Valstybinės premijos laureatui, apdovanotam už pozityvią kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros baruose, pagerbti.

Čia yra ir Jaunimo giraitė, kuri

simbolizuoja kartų perimamumą valstybės kūrimo darbuose, saugojant tautos vertybes ir Nepriklausomybę. Pasaulio lietuvių giraitė primena, kad ketvirtadalis mūsų tautiečių gyvena svečiose šalyse. Knygnešių giraitės centre – iš knygnešių tėviškių sugabentų akmenų aukuras. Knygnešių giraitėje auga apie 150 ąžuoliukų, 115 iš jų – vardiniai. Lietuviškos spaudos draudimo laikotarpiu, 1864–1904 metais, gabendami lietuviškus spaudinius iš Prūsijos, knygnešiai padėjo išsaugoti gimtąją kalbą.

Ąžuolyne auga ne tik ąžuolai – čia yra ir Sąjūdžio Seimo beržų žiedas. 1991 m. pavasarį 35 metrų skersmens žiede buvo pasodinti berželiai 1988 m. spalio 22–23 d. vykusio Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariams pagerbti.

Baltų giraitė skirta mūsų protėviams atminti, o Kovo 11-osios Akto signatarų giraitėje pasodinti vardiniai ąžuoliukai 1990 m. Kovo 11-osios Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signatarams atminti ir pagerbti. Kovo 11-osios giraitėje vienuolika ąžuolų auga apie aukščiausią apylinkėse kalvą, į pietvakarius nuo Jono Basanavičiaus gimtosios sodybos.

1998 m. Vyriausybės nutarimu Lietuvos tautinio atgimimo ąžuolynui ir J. Basanavičiaus gimtinei suteiktas kultūros paminklo statusas, nuo 2010 m. Lietuvos tautinio atgimimo ąžuolynas ir J. Basanavičiaus gimtinė yra Lietuvos nacionalinio muziejaus padalinys.

Mokyklos ąžuoliuką pasodino A. Žilinskas (k.) ir G. Skamaročius.

Šįkart Ožkabaliuose lankėsi daug žemaičių.

Ąžuolyno idėjos autorius V. Stepulis dėkojo pagalbininkams.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lėšų rinkimo vajas – Rako stovyklai

Balandžio 10 dieną „Sielos“ galerijoje, Pasaulio lietuvių centre, Le-monte, vyko subuvimas „Vis budėsime!“. Grupė norinčių daugiau sužinoti apie „Vis budėsime!“ vaju pirmiausiai pasistiprino, o besivaišindami galėjo žiūrėti dalį filmo apie penktąją Tautinę stovyklą bei klausytis smagios lietuviškos, skautiškos muzikos.

Po vaišių vs. fil. Robertas Vitas pristatė vs. fil. Donatą Ramanauską, kuris perskaitė savo „Pirmuosius Rako stovyklos prisiminimus“. Prisiminimai siekia 1963 m. Plačiau buvo pasakojama apie V Tautinę stovyklą 1968 m. Baigdamas kalbėtojas kreipėsi į susirinkusius ir paprašė jų pagalbos bei finansinės paramos ruošiantis dešimtajai Tautinei stovyklai Rake, kuri vyks 2018 m. Buvo rodomas trijų minučių filmas, kurį sukūrė Clevelando skautas Stevenas Abriani. Jis praėjusią vasarą apsilankė Rako stovykloje ir, nufilmavęs vienos dienos stovyklos gyvenimą, sukūrė gražų filmą. Filmuką galima pasižiūrėti tinklalapyje www.rakas.org ir Stovykla Rakas-Camp Rakas „Facebook“ svetainėse.

Robertas Vitas papasakojo, kas tai yra „Vis budėsime!“ – tai Rako atnaujinimui skirtas lėšų rinkimo vajas. „Stovykla Rakas yra netoli Custer, Michigan, miestelio. Stovyklavietę globoja Čikagos apylinkės skautų vienetai; ten daugiau kaip 50 metų skautiškai lavinamas jaunimas bei skatinama Tėvynės meilė ir pažinimas. Rake vyks dešimtoji Tautinės stovykla, kur 2018 m. liepos 29–rugpjūčio 8 d. švėsime lietuviškosios skautijos šimtmetį. Vis budėsime! Vajaus tikslas yra surinkti 250,000 dol. lėšų (jau surinkta daugiau kaip 100,000 dol.) atnaujinti stovyklos patalpas“.

Toliau brolis Robertas pristatė dar kelis būdus, kaip galima aukoti Rako stovyklos atnaujinimui ir kaip paremti. Brolio Roberto ir kitų iniciatyva buvo sudarytas Liudo ir Albinos Ramanauskų „Planuotų aukų fondas“. Tie, kurie nori paremti stovyklą, bet šiuo metu negali, gali tai atlikti ateityje. Fondui galima aukoti įvairiais būdais: pinigais, akcijomis, „matching gifts“ iš darboviečių, nekilnojamu turtu, vertybiniais popieriais ir nuosavybe. Visiems dalyvaujantiems buvo išdalinti lankstinukai su aukojimo formų detalėmis.

Po to vyko trumpa klausimų-atsakymų valandėlė. Norintys galėjo toliau žiūrėti penktosios Tautinės stovyklos filmą ir užkandžiai.

Rako administracijos ir „Vis budėsime!“ vardu dėkojame visiems, kurie dalyvavo pristatyme. Mūsų uždavinys – toliau skleisti žinias apie Rako stovyklos atnaujinimą ir reikalingą pagalbą bei paramą.

Ačiū visiems, kurie prisidėjo prie susirinkimo ruošimo ir jo vedimo.

– vs. fil. Donatas Ramanauskas

DONATAS RAMANAUSKAS

Tamsu. Labai ilgas kelias iš Čikagos... Galų gale sukame į Hawley Road, kurio vardą tik vėliau sužinojau. Lėtai vingiuojam siauru keleliu, šlama aukštos žolės, braižo mūsų „Rambler Station wagon“ šonus. Nors ir apsnūdęs, bet stauga pajuntu tą drėgną vėsumą ir tą neužmirštamą kvapą – pernykščių sausų ažuolo lapų, žaliuojančių pušų spyglių – ir minkštą smėlį po kojomis. Aukštų medžių viršūnėmis prašnabžda vėjas, žemiau, prie Lake Clancy, kvarkia-gieda varlės...

Neatsimenu, kur tą naktį miegojau (greičiausiai mašinoje), bet atsimeu pirmąjį rytą Rake. Mūsų mašina stovėjo šalia pastato, suramstyto iš „army surplus“ palapinių medinių platformų. Tai pirmoji stovyklos virtuvė, kurioje mano mama ruošė maistą Paukštyčių ir Vilkiukų stovyklai Rako stovyklavietėje 1963 m. Tą dieną suvažiavo stovyklautojai. Man tik šešeri metai, aš dar ne Vilkiukas... Su mama žengiam vingiuojančiu keleliu, kuriuo praėjusią naktį atvažiuoju į Lituanicos rajoną. Čikagos lietuvių skautų tunto vardas buvo ir tebėra, Lituanica, pagerbiant, prisimenant Dariaus ir Girėno skrydį į Lietuvą 1933 m. Taigi – nueinam į Lituanicos rajoną, ir baigta! Nebesutinku grįžti su mama atgal prie virtuvės. Kiek pasididžiavimo gavus oficialius Vilkiukų marškinėlius! Tai buvo man vieninteliai, kurie dienoms bėgant įgavo įvairiausių dėmių, kvapų, kol mama, per prievartą nuo manęs nulupusi, juos išplovė. Sena, aukšta kariuomenės palapinė, kurioje miegojo mūsų būrelis, lengvai talpino aštuonis Vilkiukus. Iki dabar maloniai prisimenu tų palapinių drėgną brezentinį kvapą. Rako stovyklavietėje, netoli įvažiavimo vartų, stovėjo cemento blokų pastatas, kuriame pasibaigus stovyklai būdavo sudedamos palapinės bei kiti reikmenys. Vėliau jis buvo pritaikytas naujai statomiems Kernavės tunto virtuvės pastatams.

Ta pirmoji dviejų savaitų stovykla buvo visų skautiškųjų patyrimų pradžia. Pusę mylios drausmingai palei kelią kasdien žygiuodavom iki Eden ežero ir puldavom į jo vėsų, drumzliną vandenį. Stovyklos rajone su įniršimu žaisdavom kvadrata „dodge ball“. Kadangi buvau pats jauniausias ir mažiausias, tai išmokau būti „neišmušamas“. Ir ne syki dabar, kai būnu Rake, norisi skautams parodyti, „kaip mes žaidėme kvadratą anais laikais“... Kai šiandien sėdžiu prie liepsnojančio laužo, jausmai sugrįžta į tą pirmąją stovyklą – tyliai braškėdama pradedą degti laužo ugnelė, kilti aukštyn, link medžių viršūnių, dūmai... ir dainuojam, dainuojam... lauželis... lauželis... Išmokau kelias naujas dainas, kitas, lietuviškas, jau buvau išmokęs lituanistinėje mokykloje šeštadieniais Čikagoje. O pasirodymai ir juos lydintys garšūs sūkiai! Ta pirmoji, tamsiai mėlyno, žvaigždėto dangaus apsupta, „Ateina naktis“ didžiuliame sukryžiuotų rankų rate mums, skautams, liko brangi kaip giesmė, kaip himnas.

Grįždamas iš stovyklos namo jau galvojau apie kitą. Tą rudenį tapau Vil-

Atsimeni, kaip mes prie laužo dainavom...

„Draugo“ archyvo nuotraukos

kiuku. Negalėdavau sulaukti draugovės sueigų sekmadienio rytą Jaunimo centre, Čikagos Gage Parko rajone. Išmokom rišti mazgus, kelio ženklus, žaidėm įvairiausius žaidimus, darėm rankdarbius, bet viską viršijo noras vėl važiuoti į Raką. Ir sugrįžau į Raką dar keturis kartus būdamas Vilkiuku ir paskutiniaisiais metais – jau su patarimais naujiems stovyklautojams kaip, ką, kur daryti, kaip laimėti kvadratą ir t.t.

Skautu geltonšlipsiu tapau 1967 m., o 1968-ieji – Lietuvių skautų Antrojo pasaulinio karo, 1945 m., Vokietijoje atgaivinta Lietuviškoji skautija tęsė toliau senuosius papročius, kas dešimtį metų ruošė Tautines ir į jų tarpą – Jubiliejinės stovyklas. Penktoji Tautinė stovykla 1968 m. vyko Rako stovyklavietėje. Buvau vienuolikmetis ir mačiau, kad mano tėvas kartu su visų Čikagos skautų/čių tuntų vadovais, vadovėmis bei rėmėjais visus metus Rako stovyklavietę ruošė tai didelei šventei. Stovyklos metu mano tėvas buvo vyriausias stovyklavietės pastatų bei įrengimų inžinierius/vadovas. Rako stovyklavietėje 1965–1968 m. buvo pastatytos Lituanicos, Aušros vartų ir Kernavės pastovyklių virtuvės, valgyklos, prausyklos. Tiems dideliems darbams lėšos buvo uždirbamos daugiausiai Kaziuko mugėse, kurios vykdavo Jaunimo centre, Čikagoje, kovo mėn. Koplytėlės, kryžiai, medinės lėkštės, žvakidės, lėlės-lietuvaitės, audiniai, verbos ir kiti rankdarbiai Kaziuko mugėms buvo pačių skautų, vadovų bei rėmėjų pagaminti ir gausios lietuviškos visuomenės greitai išperkami. Reikia paminėti, kad Kaziuko mugės Čikagoje (po dainų ir tautinių šokių švenčių) sutraukdavo didžiausią lankytojų skaičių. Nors Kaziuko mugėse uždirbtos lėšos buvo naudojamos ir tuntų veiklai, bet 1968 metais visas dėmesys buvo ateinančiai Tautinei sto-

vyklai. Nuo ankstyvo pavasario, tik sniegui pradėjus tirpti, mano tėvas su kitais važiuodavo į Raką beveik kiekvieną savaitgalį ruošti stovyklavietės penktąją Tautinei stovyklai.

Ir kokia didinga ji buvo! Stovyklavo 1 300 skautų ir vadovų, o iškilmingajam savaitgaliui atvyko dar kita tiek svečių. Mums – vaikams, pratušiams prie ramesnio stovyklavimo, čia buvo kiek kitaip. Skiltyse patys gaminomės pusryčius. Lengva būdavo paruošti sumuštinčius su „Spam“ ir duona. („Spam“ – tai mėsos konservai, ne *spam*, kurį dabar randame kompiuteryje). Prisimenu išskirtinį patiekalą – „Zoom cereal“. Tik užpili vandens ant kažkokių javainių, ir turi šiltą ar šaltą limpančią košę. Dar ir dabar kartais kuriam Rako kampely gali užtikti jau suakmenėjusį „Zoom“ skautiškame indelyje. Visos skiltys iš eilės dirbo virtuvėse, plaudamos šimtus bliūdukų, puodukų bei puodų. Ir skirtingai nuo šiandienos, buvo mada prie diržo turėti prisisegus BSA šaukštą, šakutę ir peilį.

Šitoje stovykloje pirmą kartą teko stovyklauti su skautais iš kitų vietovių. Nors kas dieną susitikdavom mandagiai, bet konkurencija buvo didžiulė, nes kiekviena vietovė stengėsi laimėti taškų už geriausiai ar gražiausiai įrengtą rajoną (prisimenam, kad Detroit skautai pastatė pačius aukščiausius vartus savo „Kauno“ rajone/pilyje, o Lituanicos tunto vartai į „Liškiavos“ pilį turėjo pakeliamą tiltą), už tvarką, elgesį, lietuvių kalbą. Mūsų draugovė dar prieš stovyklą paruošė medinius, beveik pėdos dydžio, specialybių ženklų skydus, kuriuos stovykloje pritvirtinom prie mūsų rajono vartų ir tvorelių. Tie ženklai iki šios dienos kabo Lituanicos tunto valgykloje Rake.

Bus daugiau

PO DIEVO SPARNU

Sode su sūnumis prieš 18-ka metų (1998 m.)

Gabrielius patarnauja šv. Mišių metu Gailestingumo šventovėje.

Trijų vaikų mama Laima Satkauskienė: Vaikams svarbiausia perduoti tikėjimo kraitį

RENATA ŽIŪKAITĖ

Šį sekmadienį Amerikoje bus švenčiama Motinos diena. Lietuvos mamų dieną jau šventėme pirmą gegužės sekmadienį. Ta proga kalbiname nuostabią tikinčią, tris sūnus užauginusią mamą, verslininkę Laimutę Satkauskienę. Laimutė yra ypatinga mama – jos pirmasis sūnus Gabrielius mokosi kunigų seminarijoje, antrasis sūnus Lukas, politikos mokslų studentas, yra giliai tikintis, ruošia jaunesnius berniukus sakramentams, patarnauja Vilniaus Dievo Gailestingumo šventovėje. Jauniausias Jonas mokosi paskutinėje gimnazijos klasėje. Laimutė yra taip pat aktyvi Marijos radijo savanorė, gieda Aušros Vartų šventovės chorelyje.

– Kuo ypatinga Tau buvo ši motinos diena? Kaip vaikai Tave pasveikino, pradžiugino?

– Kaip ir kiekvienais metais Motinos diena būna labai džiaugsminga, vaikai įteikia gėlių, savo rankų darbo dovanėle. Lukas yra išsiuvinėjęs kryželiu gražių darbėlių, yra net padaręs Gailestingojo Jėzaus paveikslą. Šiais metais taip pat ši diena praėjo džiaugsmingai, visi ėjome į šv. Mišias, kartu visa šeima papietavome. Vėliau peržiūrėjome nuotraukas, Gabrielius parodė nuotrauką iš seminarijos gyvenimo. Tai būna labai džiugios akimirkos, nes Gabrielius yra labai užsiėmęs. Tai tos retos progos susitikti – Motinos diena, mamos gimtadienis, Velykos, Kalėdos.

– Mamai tenka didelė atsakomybė ne tik patenkinti vaiko fizinius poreikius, bet išauginti jį kaip dorą žmogų. Šių dienų visuomenė dažnai labai nepalankiai veikia mūsų vaikus. Kokiais būdais Tu skiepijai savo berniukams tikėjimą?

– Manau, labai svarbus yra pačių tėvelių pavyzdys. Mes kiekvieną sekmadienį eidavome visa šeima į šv. Mišias – jauniausias Jonukas dar nešioklėje. Iš pradžių mes lankėmės Šv. Jonų bažnyčioje, vėliau vyresnysis Gabrielius ir jauniausias Jonukas patarnaudavo šv. Mišiose Vilniaus Arkikatedroje. Važiuodavome visa šeima į atilaidus – Šiluvą, Pivašiūnus, dalyvaudavome rekolekcijose. Dalyvaudavome šeimų maldos grupelėse. Tikėji-

Visa šeima Nidoje 2011 m.

mas, šv. Mišios, sakramentai stiprino ir padėjo užauginti dorus vaikus. Manau, labai didelę įtaką turėjo ir *Opus Dei* organizacijos klubas, kuriame lankėsi mano sūnūs. Čia jie gavo labai didelį dvasinį bagažą, išmoko bendrauti, būdavo anglų kalbos, sporto stovyklose. Jie išvykdavo į ekskursijas su dviračiais, sustodavo po medžiu ir kalbėdavo rožinio malda.

– Dabar nemažai mamų galvoja, kad svarbiausia yra vaiką pastatyti ant kojų, kad jis siektų mokslo, karjeros. Tačiau tikėjimo skiepas neatrodo kažkas ypatingai svarbaus. Kodėl taip svarbu savo vaikeliams perduoti pirmiausia tikėjimo kraitį?

– Iš tiesų labai dažnai subyra karjera, kuri neturi tikėjimo pagrindo. Svarbiausias yra dvasinis stuburas – aš neįsivaizduoju, kaip be jo būčiau išauginusi savo vaikus dorais žmonėmis. Tai yra gyvenimo pamatas. Jei nėra to dvasinio pamato, žmogui yra labai sunku, jis yra blaškomas kaip laivelis jūroje. Mūsų šeimoje jauniausias 18 metų sūnus Jonas šiuo metu yra nutolęs nuo Bažnyčios, bet, manau, tai, kas jame yra įdėta, išliks. Ir vėliau Jonukas atras tas vertybes ir jas puoselės. Jam didelę įtaką daro netikintys draugai ir dėl to jam nebesinori lankyti Bažnyčios, bet mes tikime, kad jis sugrįš.

– Kokios buvo Tavo sunkiausios akimirkos būnant mama? Kas Tau padėjo šias akimirkas išgyventi?

– Tai jauniausio sūnaus liga – cukrinis diabetas nuo 4 metų, o nuo 14 metų jis susirgo epilepsija, dažnai prarasdavo sąmonę. Man tai buvo labai sunku išgyventi, jei nebūtų tikėjimo, tikriausiai aš būčiau palūžusi. Buvo tokia akimirka, kai Jonukas nebenorėjo gyventi, bet per malda, pasninką sūnus pamažu grįžta į gyvenimą, lanko piešimo pamokas, nori studijuoti grafinį dizainą.

– Ar Tu gali paliudyti, kad mamos malda gali daryti didelius stebuklus?

– Visada jutau ypatingą pamaldumą Marijai, o dabar pradėjau melstis tokia malda Marijai, kuri atšia mazgus, tai yra padeda išspręsti sunkias gyvenimo situacijas. Aš šia malda ypatingai meldžiausi už Jonelį ir jo sveikata pradėjo keistis ir gerą pusę, pradėjo retėti epilepsijos priepuoliai. Per paskutinius 10 metų padėtis niekada nebuvo tokia gera. Jonelis metė rūkyti, pradėjo mokytis.

Marija mane visada lydėjo mamos pašaukime. Kai gimė Jonukas, į mūsų namus stebuklingai atkeliavo *Marijos – Paslaptingosios Rožės statulėlė*. Mes su visa šeima veždavome tą statulėlę po įvairius namus, aplan-

kėme daugiau kaip 100-tą šeimų. Vaikai dar buvo mažiukai, o atsiklaupdavo priešais Mariją ir meldavosi. Gabrieliaus pašaukimas į kunigystę taip pat, manau, yra išmelstas Dievo Motinos.

– Kaip Tu pati atradai Dievą?
– Mano šeima buvo tikinti, bet ji nepraktikavo savo tikėjimo. Nueidavo į šv. Mišias per Kalėdas ar Velykas. Aš labai sirgdavau įvairiomis plaučių ligomis. Mokydamasi universitete pabandžiau badauti pagal Polio Brego sistemą. Po savaitę kas trys mėnesiai gerdavau tik vandenį. Man praėjo galvos skausmai, plaučių uždegimai, bronchitai, bet svarbiausia tai, kad aš atradau ryšį su Dievu, per badavimą aš aiškiai pajutau, kad Dievas yra. Kai neturėjau šeimos, kasdien eidavau į šv. Mišias. Esu davusi blaivybės įžadą dėl Jonelio pasveikimo, taip pat su ta intencija, kad mano sūnūs gyventų Dievo šviesoje.

Kai man buvo 49-eri metai, man diagnozavo krūties vėžį, įtarė metastazes plaučiuose. Gydytojai ruošėsi operuoti plaučius, limfmazgius, bet aš atsisakiau – tikėjau, kad malda ir pasninkas mane išgydys. Jaučiau, kad tai yra Dievo balsas, ir štai jau 10 metų esu sveika. Man nereikia jokių vaistų. Jei tada būtų mane išpjaustę, aš nežinau, kaip aš dabar gyvenčiau. Esu verslininkė, dirbu po 16 valandų per parą, laiko lieka tik maldai, giesmei, labai retomis progomis teatrui ir koncertui. Gabrielius sako – Dievas tave apkrovė darbais, kad neturėtum laiko tuštybei. Džiaugiuosi savo gyvenimu, kad vaikai eina gerais keliais.

– Ko palinkėtum Amerikos mamytėms, švenčiančioms savo dieną?

– Dievas mus myli ir geriausiai žino, ko mums reikia. Paveskime Jam ir Švč. Jo Motinai Mergelei Marijai visus savo vaikus ir pasitikėkime Jų meile.

Dievą mylintiems viskas išeina į gera. Linkiu Jums visoms sveikatos, stiprybės, šviesos, gėrio, ramybės, šilumos, švelnumo, meilės ir Dievo palaimos.

Eikime į Šventumą, pasiėmusios už rankos kantrybę ir besąlyginę meilę.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

„Atlantic Express“ tinklininkai apgynė čempionų vardą

Finalinių varžybų akimirka.

Kosto Kondrato nuotr. ALTL čempionais „Atlantic Express“ tinklininkai tapo 6-ąjį kartą.

Visatos Rupeikos nuotr.

10-ojo Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) čempionato čempionų taurę į viršų kėlė ir pergalės šampaną laistė „Atlantic Express“ tinklininkai. Jie ALTL čempionais tapo trečią kartą iš eilės, o stipriausia išeivijos lietuvių tinklinio komanda – jau šeštąjį kartą per 10 ALTL sezonų.

Finalinėse rungtynėse, kurias aplankė gausus sirgalių būrys, „Atlantic Express“ tinklininkai itin atkaklioje ir finalo vertoje dvikovoje rezultatu 3:1 (25:23, 22:25, 25:17, 25:21) nugalėjo „Panevėžio“ komandą.

Geriausiu ALTL sezono žaidėju pripažintas čempionų komandos žaidėjas Arnoldas Rogue. Be jo ALTL čempionais tapo šie „Atlantic Express“ žai-

dėjai: Konstantinas Archipovas, Kastytis Latvys, Chris Toth, Justas Pagojus, Vitalis Mykolaitis bei šeimyninis trio – Raimondas Marčiauskas, Birutė Marčiauskienė ir Alenas Marčiauskas.

Sidabriniais apdovanojimais trečią ALTL sezoną iš eilės pasidabino „Panevėžio“ tinklininkai: Raimondas Adikevičius, Edvinas Karalius, Arūnas Karalius, Rytis Rutkūnas, Rytis Alčiauskas, Karolis Abrutis, Arūnas Vėta, Rokas Keršulis ir Linas Jonaitis.

Šiauliečių dvikovoje ALTL čempionato bronzinius medalius pirmą kartą iškovojo „Šiaulių“ tinklininkai, kurie rezultatu 3:1 (25:19, 25:16, 19:25, 25:11) palaužė „Gubernijos“ komandos pasipriešinimą.

Penktaşą vietą šiame ALTL sezone iškovojo

„Nemuno“ tinklininkai, kurie nesunkiai, rezultatu 3:0 (25:16, 25:15, 25:23) nugalėjo čempionato debutantę „Lockport“ komandą. Septinti liko „Pilėnų“ tinklininkai.

Geriausiais čempionato žaidėjais atskirose komandose pripažinti: Justas Pagojus („Atlantic Express“), Edvinas Karalius („Panevėžys“), Gvidas Zitkevičius („Šiauliai“), Edvinas Šilinskas („Gubernija“), Monika Paškauskaitė („Nemunas“), Kristupas Aleknavičius („Lockport“) ir Matas Rasikas („Pilėnai“).

ALTL organizatoriai nuoširdžiai dėkojo Vaidos Čaplinskienės draudimo agentūrai už pagalbą, paramą bei prizus žaidėjams ir kviečia tinklinio aikštelėje susitikti šių metų rugsėjo mėnesį, kai prasidės naujas, 11-asis ALTL sezonas.

Gegužės 14 d. ČLKL finalas: „Švyturys“ – „Juodkrantė“

13-ojo Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionato finale gegužės 14 d. kovos čempionų vardą ginsianti „Juodkrantės“ komanda bei nemažą sensaciją pusfinalyje pateikę „Juodkrantės“ krepšininkai.

Pirmame pusfinalyje „Juodkrantės“ krepšininkai tris kėlinius turėjo vargo rungtyniaudami su ČLKL senbuve „Atleto“ komanda, tačiau varžovus palaužė paskutiniame ketvirtyje, įveikdami varžovus rezultatu 74:62.

Nugalėtojams Jason Warren pelnė 16 taškų, Liutauras Malžinskas – 15, o „Atletui“ daugiausiai taškų pelnė Elonas Marčiauskas – 16 ir Evaldas Jancuskas – 15.

Kitame pusfinalyje sensaciją sukūrė darniai rungtyniaujanti „Švyturio“ komanda. Ji pakeliui į finalą, rezultatu 69:64 patiesė tituluočiausią ČLKL komandą, keturiskart lygos čempionę „Radviliškio“ komandą ir pirmą kartą iškovojo teisę žaisti finale.

Prie „Švyturio“ komandos sėkmės daugiausiai prisidėjo komandos legionierius Julian Scot – 25 taškai, Lukas Žebrauskas – 18, Julius Staišiūnas – 13. „Radviliškiui“ 17 taškų pelnė Andrius Petkūnas, 10 – Tomas Rėkstys.

ČLKL mėgėjų grupės pusfinalio varžybose abi į finalus patekusios komandos neturėjo didesnio vargo su savo varžovais: „Alytaus“ krepšininkai rezultatu 71:36 nugalėjo „Savas LT“ komandą, o „Arkos“ krepšininkai panašiu taškų skirtumu – 71:39 įveikė „Panevėžio“ komandą.

Kviečia finalai

Gegužės 14 d., šeštadienį, nuo pat ryto ČLKL aikštelėje Lemonte vyks finalinės rungtynės, kurias jau 11 val. r. atidarys dėl trečiosios vietos kovosiančios „Panevėžio“ ir „Savas LT“ mėgėjų komandos.

ČLKL pusfinalis: rungtynes pradeda „Radviliškio“ ir „Švyturio“ krepšininkai.

Jau po valandos – 12 val. p. p. dėl bronzinių apdovanojimų kovos „Aukštaitijos“ ir „Lietavos“ komandos. 1:30 val. p. p. aikštelėje susitiks „Arkos“ ir „Alytaus“ komandos, kurios išsiaiškins, kam atiteks ČLKL mėgėjų stipriausios komandos vardas. 2:50 val. p. p. dėl to jo ČLKL „Išsūkio“ taurės finale kovos „Lietkabelio“ ir „Jaunimo“ komandos. 4 val. p. p. dėl 3-iosios vietos žais „Radviliškio“ ir „Atleto“ komandos, o 5:30 val. p. p. įvyks pagrindinės šio sezono rungtynės: „Švyturys“ – „Juodkrantė“. Kas ką nugalės lemiamo-

se rungtynėse? Šiame sezone šios komandos susitiko dukart ir abu kartus po labai atkaklios kovos pergalės (70:66 ir 90:85) šventė „Juodkrantės“ krepšininkai. O kaip bus šįkart?

Po finalinių varžybų, 8 val. v., Willowbrook Ballroom pokylių salėje Willow Springs miestelyje įvyks iškilmingas 13-ojo ČLKL čempionato uždarymas, kuriame visus susirinkusiuosius linksmins iš Lietuvos atvykę pramogų ir muzikos pasaulio atstovai.

13

2015-2016 SEZONAS

RUNGTYNIŲ TVARKARAŠTIS

Gegužės 14 d., šeštadienis

FINALAI

Panevėžys – Savas LT (Senjorų lyga. Mažasis finalas)	11:00
Lietava – Aukštaitija (B lyga. Mažasis finalas)	12:00
Arka – Alytus (Senjorų lyga. FINALAS)	13:30
Lietkabelis – Jaunimas (B lyga. FINALAS)	14:50
Radviliškis – Atletas (A lyga. Mažasis finalas)	16:00
Juodkrantė – Švyturys (ČLKL 13-ojo sezono FINALAS)	17:30

Closing Ceremony of 13th ČLKL Season & Concert

@ Willowbrook Ballroom

8900 S. Archer Ave, Willow Springs, IL

20:00

Daugiau info:

www.clkl.net

arba tel. 630-999-5312

ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGA

Finalinių varžybų tvarkaraštis.

D. Saboniui – išskirtinis NBA kvietimas į stovyklą Čikagoje

Domantas Sabonis turės puikią progą parodyti savo sugebėjimus NBA ekipų skautams ir treneriams. 19-metis lietuvis įtrauktas tarp 70-ies „NBA Combine“ stovyklos dalyvių.

Stovykla vyks gegužės 11–15 dienomis Čikagoje, o čia kandidatų laukia daugybė patikrinimų. Čia bus tikrinamos ne tik fizinės, bet ir psichologinės jų savybės. Vyks ir įprastos procedūros – išskėstų rankų pločio, ūgio matavimai be batų ir su jais, kiti fizinių parametrų tikrinimas.

Tikimasi, kad šiais metais prestižinėje stovykloje dalyvaus net 70 jaunųjų talentų. Sąrašė šiuo metu – 59 pavardės, tarp kurių atsidūrė ir gegužės 3 d. dvidešimties metų jubiliejų minėsiantis D. Sabonis.

D. Saboniui NBA naujokų biržoje piešiama šviesi ateitis – „NBA Draft“ jam žada septintą, ESPN – dvyliktą, „Draf Express“ – aštuonioliktą šaukimą.

Po istorinės pergalės įvertinimas ir pagyros J. Valančiūnui

Jonas Valančiūnas ir Toronto „Raptors“ žengė istorinį žingsnį – 89:84 (28:23, 22:21, 28:20, 11:20) palaužė Indiana „Pacers“ ir laimėjo Rytų konferencijos ketvirtfinalio seriją 4:3.

Penkiolika metų. Tiek laiko Kanados Toronto „Raptors“ negalėjo prasibrauti pro čempionato ketvirtfinalio barjerą. Klubas turėjo seniausią nevykusį rekordą iš visų lygos komandų – taip ilgai į konferencijos pusfinalį negalėjo patekti nė viena lygos komanda.

Prie prakeiksmo nutraukimo stipriai prisidėjo ir 23-ėjų J. Valančiūnas. Jis per 28 minutes pelnė 10 taškų (4/10 dvitaškiai, 2/2 baudos) ir atkovojo 15 kamuolių. Po tokio pasirodymo Toronto komandos žaidimą apžvelgiantis raptorsrepublic.com mūsiškiui skyrė „A“ įvertinimą.

„Puikus žaidimas po krepšiu, o dominavimas kovoje dėl atšokusių kamuolių suteikė daug pakartotinių galimybių ‘Raptors’ komandai“, – trumpai, bet aiškiai rašė apžvalgininkai. Tiesa, lietuvis bendrame kontekste neišsiskyrė – už jį žemesnį įvertinimą gavo tik DeMarre Carroll (A-) ir Terrence Ross (C-). A+ įvertinimo sulaukė J. Valančiūno dubleris Bismack Biyombo, pelnęs 3 taškus ir sugriebęs 11 kamuolių.

„Lentos broliai. Komandos sėkmę šioje serijoje lėmė aukštaūgių tandemas. Kol ‘Raptors’ žvaigždės didžiąją serijos dalį strigo, J. Valančiūnas pirmose rungtynėse mėgino būti legendiniu Wilt Chamberlain, o po to žingsnį į priekį žengęs B. Biyombo tapo geriausiais serijos žaidėjais“, – rašė „Toronto Sun“ apžvalgininkai.

Serijoje prieš „Pacers“ J. Valančiūnas rinko po 14,2 taško, atkovojo po 11,3 kamuolio ir blokavo 1,5 kamuolio. Pusfinalio serijoje „Raptors“ susitiks su „Miami Heat“ klubu.

Susipažįstant su Jumis

Legendinis miuziklas „The King and I“ Lyric Opera scenoje

Kate Baldwin (Anna) ir Paolo Montalban (Siamos karalius) Todd Rosenberg nuotr.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tvirtinama, jog geras miuziklas niekada nesensta. Jis, kaip rinktinis vynas, su amžiumi tik bręsta. Toks gaivus, maloniai svaiginantis buvo ir kompozitoriaus Richard Rodgers bei libretisto Oscar Hammerstein „The King and I“, kuri praėjusį šeštadienį regėjau Lyric Opera Čikagoje. Šiame 1951 m. sukurta miuzikle pasakojama apie XIX a. Siamos karalystę ir jos valdovo santykius su brite mokytoja. Istorija paremta tikrais faktais. Jos pagrindas – Annos Leonowens dienoraštis, pagal kurį amerikietė rašytoja Margaret Landon 1944 m. parašė romaną „Anna and the King of Siam“. Nepraėjo nei dveji metai nuo romano pasirodymo, kai šią nuostabią istoriją ekranizavo Twentieth Century Fox kino studija Hollywoode. Pagrindinius vaidmenis filme atliko žavingoji Irene Dunne ir ekscentriškasis Rex Harrison (prisimename jo puikų profesoriaus Higgins vaidmenį filme „Mano puikioji ledi“?).

Anglų karininko, tarnavusio Indijoje našlė Anna su sūnumi Louis atvyksta į Siamą. Anna kviečiama mokyti karaliaus sūnaus, būsimojo sosto ipėdinio princo Chulalongkorn. Britiško charakterio, nelinkusi nuolaidžiauti Anna Leonowens naujoje šalyje patiria kultūrinį šoką – čia moterys nelaikomos lygiomis su vyrais, karalius garbinamas kaip dievas, o į jos atvykimą niekas nereaguoja. Tačiau Anna tvirta – ji ne tik prieina iki paties karaliaus, bet ir, laikui bėgant, priverčia jį eiti permainų keliu, keisti nusistovėjusią tvarką šalyje. Tuo pačiu europietė mokytoja stoja ginti Siamos karalystės interesus, kai ją užsipuola britai.

Lyric Opera „The King and I“ pastatymas yra nepaprastai emociolus. Vienas malonumas miuziklą tris valandas klausyti, jau nekalbant apie puotą akims – vizualinę prabangą scenoje. Kvapą gniaužia dizainerės Sue Blane spalvingi, prašmatnūs ir egzotiški spektaklio kostiumai – jau vien ko verti nuostabūs Annos sijonai! Gabus prancūzų scenografas Jean-March Puissant pamalonina žiūrovo akį nuostabiomis dekoracijomis – ypač gražūs karaliaus rūmai su daugybe detalių. Optimaliai suplanuota erdvė suteikia miuziklo dalyviams galimybę laisvai judėti

scenoje pagal puikią Peggy Hickey choreografiją, lydimiems subtilaus Rick Fisher apšvietimo.

Tačiau pagrindinė priežastis, kodėl daugelis melomanų su didžiausiu malonumu sugrįžta į vieną ar kitą „The King and I“ versiją scenoje ar kino ekrane, yra galimybė vėl pasidžiaugti puikiomis Rodgers ir Hammerstein melodijomis – „Getting to Know You“, „Hello, Young Lovers“ ir, žinoma, „Shall We Dance“. Lyric Opera pastatymas ir čia žiūrovą nenuvylė. David Chase meistriškai dirigavo orkestrui, išgaudamas iš muzikantų kiekvieną tobulai sugrotą natą.

Šio „The King and I“ sudėtis – taip pat puiki. Visi balsai stiprūs, sodrūs, tačiau didžiausi žiūrovų plojimai priklauso atlikėjoms moterims – ypač Kate Baldwin (Anna), Rona Figueroa (karaliaus vyriausioji žmona Ledi Thiang) bei Ali Ewoldt (naujoji žmona Tuptim). Kate Baldwin – neapsakytai žavinga dainininkė bei aktorė. Jos dainavimas puikus, vaidyba subtili. Savo vaidmeniui Baldwin suteikia naujų, negirdėtų motyvų. Ypač šauniai ji atliko „Shall I Tell You What I Think of You“ pirmame veiksmo.

Paolo Montalban – Siamos karalius scenoje gerai vaidino su Kate Baldwin, bet jo balsas silpnesnis. Tačiau Montalban suteikė nuosirdumo ir humoro savo karaliui. Tuo tarpu Figueroa (Ledi Thiang) mus nustebino puikiu vokalų. Jos atlikta „Something Wonderful“ iš tikrųjų buvo kažkas nuostabaus! Vaikų ansamblis (jų amžius – nuo 5 iki 14 metų) pralinksmino žiūrovus pirmame veiksmo, ypač atliekant „The March of the Siamese Children“. Reikėtų išskirti ir mažuosius aktorius – Charlie Babbo (Annos sūnelis Louis) bei Matthew Uzarraga (sosto ipėdinis princas Chulalongkorn).

Vertinčiau šį Lyric Opera pastatymą penkiais balais. Jis linksmas, emociolus, spalvingas ir be priekaištų. Tai miuziklas, į kurį verta nueiti visai šeimai – tėvams, vaikams, vaikaičiams. „The King and I“ Lyric Opera, 20 North Wacker Drive Čikagoje, bus rodomas iki gegužės 22 d. Bilietus (29–199 dol.) galima užsisakyti internetu www.LyricOpera.org arba tel.: 312-827-5600, o taip įsigyti bilietų kasoje.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Ragina įgyvendinti TATENA reikalavimus

Vilnius (URM info) – Baltarusijai skelbiant apie Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) tariamą pritarimą Astravo atominės elektros (AE) projekto vystymui, Užsienio reikalų ministerija atkreipia dėmesį į tai, kad TATENA generalinio direktoriaus Yukiya Amano vizitas Baltarusijoje balandžio mėnesį buvo politinis mandagumo vizitas, o ne ekspertinė misija, kuri teiktų įvertinimą, ar projekte yra įgyvendinami tarptautiniai branduolinės saugos reikalavimai ir ar Baltarusijos teisės aktai atitinka TA-

TENA standartus.

Y. Amano pabrėžė, kad Baltarusija turi veikti skaidriai ir atvirai bei palaikyti dialogą tarp šalies institucijų ir visuomenės, taip pat glaudžiai bendradarbiauti su TATENA ir kaimyninėmis šalimis.

Lietuva kviečia Baltarusiją glaudžiau bendradarbiauti su TATENA, griežtai laikytis TATENA branduolinės saugos standartų įgyvendinant Astravo AE projektą, be atidėliojoimo atlikti Astravo AE rizikos ir saugos testavimą (angl. stress test).

Kviečia studijuoti užsienio jaunimą

Vilnius (Švietimo ir mokslo ministerijos info) – Siekiant skatinti studijų tarptautiškumą ir pritraukti į Lietuvą studijuoti gabius jaunuolius iš užsienio, valstybė skiria paramą magistrantūros studijoms. Šiemet studijų mūsų šalyje finansavimo konkurse galės dalyvauti studentai iš devynių šalių bei už Europos ekonominės erdvės ribų gyvenantys lietuvių kilmės užsieniečiai.

Į magistrantūros studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose įstojusiems užsieniečiams iš trečiųjų šalių teikiama dviejų rūšių parama: išmoka stu-

dijų kainai kompensuoti ir 380 eurų (10 BSI dydžio) stipendija.

2016 m. Švietimo ir mokslo ministerija numato skirti paramą 67 magistrantams užsieniečiams: dvylikai planuojama mokėti stipendiją, penkiasdešimt penkiems – stipendiją ir išmoką studijų kainai kompensuoti.

Į stipendiją gali pretenduoti lietuvių kilmės užsieniečiai iš trečiųjų šalių.

Atrenkant pretendentes bus vertinami bakalauro studijų rezultatai, studijų kalbos mokėjimas ir mokslo pasiekimai, taip pat motyvacija mokytis Lietuvoje ir pateiktos rekomendacijos.

Siūlo referendumą dėl grįžimo prie lito

Vilnius (ELTA) – Kartu su rudenį vyksiančiais Seimo rinkimais frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ seniūnas, kontroversiškai dėl savo išsišokimų vertinamas Petras Gražulis siūlo surengti privalomą referendumą dėl grįžimo prie lito.

Imtis tokios iniciatyvos jį paskatino kiekvieną dieną augančios maisto, paslaugų ir kitų prekių kainos. „Konkurencijos taryba šaltai ir abejingai stebi kainų augimą ir skėscioja rankomis, viešai aiškina, kad šioje situacijoje nieko negali padaryti vartotojų naudai“, – pažymi P. Gražulis. Jis primena, kad „tvarkiečiai“ pa-

Kontroversiškas seimo narys vėl „sužibėjo“ pasiūlęs referendumą. Delfi.lt nuotr.

sisakė už privalomąjį referendumą dėl euro įvedimo.

2017 m. – Tautinio kostiumo metai

Vilnius (Alkas.lt) – Seimas ypatingos skubos tvarka priėmė nutarimą „Dėl 2017 m. paskelbimo Tautinio kostiumo metais“.

Šiuo dokumentu Seimas, įvertindamas tai, kad viena iš svarbiausių Europos Sąjungos regioninės politikos kryptų yra regioninio, istorinio ir kultūrinio savitumo išsaugojimas; pabrėždamas tautinio kostiumo, kaip

vieno iš tautos ir valstybės simbolių, etninio tapatumo ir nacionalinės kultūros išraiškos formos svarbą, paskelbia 2017 metus Tautinio kostiumo metais.

Vyriausybei pasiūlyta sudaryti Tautinio kostiumo metų komisiją, kuri iki 2016 m. rugsėjo 1 d. parengtų ir patvirtintų Tautinio kostiumo metų programą.

Dėl tilto skulptūrų apsispręs netrukus

Vilnius (BNS) – Ar išbraukti iš kultūros vertybių registro nuimtas sovietinės Vilniaus Žaliojo tilto skulptūras, kultūros ministras Šarūnas Birutis žada apsispręsti kitą savaitę po pasitarimo su ekspertais.

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba kovą pasisakė už skulptūrų išbraukimą iš vertybių registro, per šį laiką sulaukta ir priešingų nuomonių.

Bus tariamasi su ministerijos ir Kultūros paveldo departamento specialistais.

Daugiau nei 60 metų ant Žaliojo tilto Vilniuje buvusios sovietinės skulp-

tūros nukeltos pernai liepą, motyvuojant, kad jos yra avarinės būklės ir kelia pavojų saugumui.

Vilniaus savivaldybė buvo sulaukusi kelių pasiūlymų atiduoti ar perduoti skulptūras, tarp jų – iš Grūto parko, jas priglauti siūlėsi Rusijos atstovai – Sovetsko miesto vadovas, Psکوvo jaunimo organizacija.

Keturios skulptūrų grupės ant Vilniaus Žaliojo tilto pastatytos 1952 metais. Pasisakantieji už nukėlimą sako, kad skulptūros yra sovietinės propagandos dalis ir žeidžia žmones, kovojusius už Lietuvos išsivadavimą iš sovietų okupacijos.

Pasaulis be O. bin Laden netapo saugesnis

New Yorkas (ELTA) – Po JAV specialiojo dalinio kariškių operacijos, per kurią prieš penkerius metus buvo likviduotas teroristinės organizacijos „Al Qaeda“ vadeiva, pasaulis netapo saugesnis, iš dalies ir dėl įvairių ekstremistinių grupuočių aktyvumo. Tai pareiškė JAV prezidentas Barack Obama.

Pasak B. Obama, praėjus penkeriems metams, terorizmo ideologija ne-

išgyvendinta, o pasaulyje vis dar pavojinga. Artimuosius Rytus dabar apėmusi kur kas didesnė suirutė, pripažino prezidentas. Nors tai tiesiogiai nesusiję su Osama bin Laden.

B. Obama pažymėjo, jog šiuolaikiniam pasauliui gresia didelis pavojus, kad pasikartos teroro aktai, panašūs į įvykdytus Paryžiuje ir Briuselyje ir kad Jungtinėse Valstijose toliau grėsmė mažesnė nei Europoje.

JAV perspėja Rusiją ginsianti sąjungininkus

Štutgartas, Vokietija (BNS) – JAV gynybos sekretorius Ashton Carter perspėjo, kad NATO gintų savo sąjungininkus nuo Rusijos agresijos.

A. Carter sakė, kad NATO laikys atvertas duris Rusijai ir bus pasiruošusi bendradarbiauti atremiant pasaulinius saugumo iššūkius, jeigu Maskva atsisakys žvanginimo ginklais.

„Tačiau tai turi nuspręsti Kremlius. Mes nesiekiamo šaltojo, o juo labiau karštojo karo su Rusija. Nesie-

kiame padaryti Rusijos priešu“, – pabrėžė jis.

„Tačiau nesuklyskite: mes ginsime savo sąjungininkus, taisyklėmis pagrįstą tarptautinę tvarką ir teigiamą ateitį, kurią ji mums suteikia“, – pridūrė Pentagono vadovas.

Praeitą savaitę Vokietija nurodė svarstanti galimybę pasiųsti savo karių į Lietuvą pagal NATO misiją, kurios tikslas – sustiprinti NATO rytinį sparną, besiribojantį su Rusija.

EK palaiko bevizį režimą Turkijai

Vilnius (Bernardinai.lt) – Šaltinių teigimu Europos Komisija linkusi pritarti beviziam režimui su Turkija.

Tai dalis susitarimo su šia šalimi dėl migrantų krizės suvaldymo. Tačiau Turkija turės atitikti ir formalius visoms šalims galiojančius kriterijus, sprendimą turės patvirtinti Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos (ES)

šalys narės. Bijoma, kad nesutarus dėl bevizio režimo, Turkija nesikiš į migrantų antplūdžio suvaldymą Europoje.

Tarp ES formalių reikalavimų – žodžio laisvė, mažumų teisė, teisės į teisingą teisimą įgyvendinimas. Turkija vis labiau linksta link autoritarizmo, bet ES labai reikalingas susitarimas.

NATO turės naują vyriausiąjį vadą

Vilnius („Draugo“ info) – Aljansas paskyrė naują NATO Sąjungininkų pajėgų ir Jungtinių Valstijų pajėgų Europoje vyriausiąjį vadą. Juo tapo JAV kariuomenės vadas Curtis Michael Scaparrotti.

C. M. Scaparrotti taps aštuonioliktuoju JAV pareigūnu, užimsiančiu šį postą. Vyriausiasis vadas yra atsakingas už bendrą valdymą ir vadovavimą pasaulinėms 28 nares turinčios NATO karinėms operacijoms. Anksčiau jis vadovavo JAV pajėgoms Pietų Korėjoje.

C. M. Scaparrotti, pakeisiantis aktyviąją tarnybą paliekantį JAV generolą Philip Breedlove, turės rūpintis įtemptais transatlantinio Aljanso santykiais su Rusija.

Savo trumpoje kalboje C. M. Scaparrotti sakė, kad NATO susiduria su

Naujasis Aljanso vadas Curtis Michael Scaparrotti. Defensenews.com nuotr.

iššūkiais tarptautiniams įstatymams, kuriuos kelia Rusijos veiksmai Ukrainoje ir Gruzijos separatistiniame Pietų Osetijos regione.

Armėnija svarstys Kalnų Karabacho pripažinimą

Jerevanas (ELTA) – Armėnijos vyriausybė artimiausiomis dienomis svarstys įstatymo projektą dėl Kalnų Karabacho Respublikos (KKR) nepriklausomybės pripažinimo.

Armėnijos ir Azerbaidžano konfliktas dėl Kalnų Karabacho prasidėjo 1988 metų vasarį, kai Kalnų Karabacho autonominė sritis, kur gyventojų dau-

gumą sudaro armėnai, pareiškė pasitraukianti iš Azerbaidžano SSR sudėties. 1991 metų rugsėjį autonomijos administraciniame centre Stepanakerte buvo paskelbta, kad įkuriamas Kalnų Karabacho Respublika. Kilus kariniam konfliktui, Azerbaidžanas prarado Kalnų Karabacho kontrolę.

Olimpinė ugnis atkeliavo į Braziliją

Brazilija (BNS) – Olimpinė ugnis gegužės 3 dieną buvo atskraidinta lėktuvu iš Ženevos į Braziliją, kur bus nešama per visą šalį, kol galiausiai pasieks Rio de Janeiro stadioną per 2016 metų vasaros olimpiados atidarymo iškilmes.

Nuo tos ugnies bus uždegtas olimpinis deglas per iškilmes Prezidentūroje, dalyvaujant Prezidentei Dilma

Rousseff.

Vėliau olimpinis deglas nukeliaus į daugiau negu 300 miestų, nešamas estafete, kurioje dalyvaus apie 12 tūkst. bėgikų.

Rugpjūčio 5-ąją olimpinė ugnis pasieks garsųjį „Maracana“ stadioną, kur prasidės pirmoji kada nors Pietų Amerikoje surengta olimpiada.

VERSLO NAUJIENOS

Paaishkėjo paslaptis – kas „Bitcoin“ kūrėjas

Australijos verslininkas Craig Wright atskleidė esantis virtualiosios valiutos „Bitcoin“ (BTC) – kūrėjas, informavęs apie tai žiniasklaidą – Britanijos nacionalinį transliuotoją BBC, savaitraštį „The Economist“ ir žurnalą GQ.

Daug metų buvo spėliojama, kas sugalvojo „Bitcoin“, bet C. Wright pateikė įrodymų, kurie gali būti žinomi tik tikrajam tos kriptovaliutos kūrėjui.

Paskelbtas vaizdo įrašas, kuriame tas kompiuterių ekspertas ir išradėjas pademonstravo pasirašantis žinutę, naudodamas viešą šifro raktą, panaudotą pirmajam „Bitcoin“ pervedimui, atliktam tuojau po šios valiutos pristatymo 2009 metais.

Manoma, kad tuos šifro raktus sukūrė asmuo, naudojantis Satoshi Nakamoto slapyvardį.

Tačiau C. Wright tvirtino, kad jam labiau patiktų, jeigu jo tapatybė būtų likusi paslapytyje, ir kad jis nesiekia jokių turtų ar garbės. „Nenoriu pinigų, nenoriu šlovės, nenoriu būti garbinamas – noriu, kad mane tiesiog paliktų ramybėje“, – sakė C. Wright.

„Jeigu kas nors skirs man apdovanojimų ar kažką panašaus, aš niekada nepriimsiu nė cento. Niekada“, – paabrėžė jis.

C. Wright pridūrė, kad sprendimą atskleisti, kas yra tikrasis „Bitcoin“ sistemos tėvas, priėmė ne jis pats.

„Žmonės tai nusprendė už mane“, – tikino jis.

„The Economist“ irgi neatmeta versijos, kad C. Wright gali būti virtualiosios valiutos kūrėjas.

„Mūsų išvada – kad ponas Wright tikrai gali būti ponas Nakamoto“, – nurodė Britanijos savaitraštis.

„The Economist“ pažymėjo, kad dar reikėtų atlikti kai kuriuos patikrinimus, siekiant patvirtinti, kad „Bitcoin“ sukūrė būtent C. Wright.

„Isivaizduokit, kad iškilo abejonių dėl kokio nors itin talentingo vaiko tėvystės, o kažkas pareiškia esantis jo tėvas“, – sakoma „The Economist“

Paaishkėjo viena didžiausių mįslių, kas „Bitcoin“ kūrėjas – C. Wright. telegraph.co.uk nuotr.

straipsnyje.

„Tikrame pasaulyje DNA tyrimas greitai išspręstų šį reikalą. Painiame ‘Bitcoin’ pasaulyje... viskas ne taip paprasta“, – pažymėjo savaitraštis.

Jonas Matonis, vienas iš „Bitcoin“ fondo (Bitcoin Foundation) įkūrėjų, paskelbtame pranešime rašo „tvirtai tikintis“, kad C. Wright yra tikrasis S. Nakamoto. Jis sakė gavęs trejų metų įrodymų, patvirtinančių šį faktą.

Apie C. Wright mažai žinoma: Australijos verslo registro išrašė, kurį pernai gruodį gavo žiniasklaidos grupė „Fairfax Media“ nurodoma, kad jis gimė Brisbane, gyvena Sydnejuje ir kad tuo metu jam buvo 45 metai.

C. Wright turi tris magistro diplomus, suteiktus Charles Sturt University ir 2011–2014 metais buvo tos Australijos aukštosios mokyklos akademikas adjunktas.

„Bitcoin“ yra virtualioji valiuta, kuriama pagal kompiuterinį algoritmą. Kitaip negu tikroji valiuta, tokia kaip JAV doleris arba euras, ji nėra leidžiama kokio nors centrinio banko ir nėra palaikoma nei vienos vyriausybės.

Šios kriptovaliutos kūrimą ir reguliavimą vykdo patys „Bitcoin“ bendruomenės nariai.

Kaip ir kitos valiutos, „Bitcoin“ gali būti naudojami apmokėjimui už prekes ir paslaugas arba būti konvertuojami į kitas valiutas – su sąlyga, kad sandorio partneriams tokia atsiskaitymo priemonė yra priimtina.

BNS

Kainų nuosmukiu Lietuva priešpaskutinė

Pramonės produkcijos kainų metinis nuosmukis kovą Lietuvoje buvo vienas didžiausių tarp 28-ių Europos Sąjungos (ES) šalių.

Vidaus rinkoje per metus – kovą, palyginti su 2015 metų kovą – kainos sumažėjo 6,3 proc., rodo paskelbti ES statistikos tarnybos duomenys. Didėsnis metinis nuosmukis buvo tik

Graikijoje (9 proc.) ir Nyderlanduose (10,9 proc.).

Latvijoje ir Estijoje produkcijos kainos per metus sumažėjo po 3,9 procento.

Visoje ES kainos per metus sumažėjo 4,1 proc.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų gegužės 4 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,86 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,65 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,27 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 €

Milžiniška turizmo bendrovė domisi Lietuva

Premjeras Algirdas Butkevičius priėmė vienos didžiausių pasaulyje Kinijos turizmo bendrovės CTRIP Europos padalinio vadovą Roger Qui. Bendrovės atstovas lankėsi Lietuvos miestuose ir domėjosi turizmo plėtros į Lietuvą galimybėmis.

„Ši kelionė pranoko mano lūkesčius, – dalydamasis išpūdziais apie aplankytas vietas sakė R. Qui. – Manau, kad netolimoje ateityje turėsime,

ką pasiūlyti Kinijos turistams“.

Lankydamasis Kinijoje ministras pirmininkas A. Butkevičius buvo susitikęs su CTRIP vadovais ir pakvietė tiesti turizmo maršrutus į Lietuvą.

Šios tarptautinės bendrovės viešbučių rezervavimo tinklas apima maždaug 1 mln. viešbučių.

Vyriausybės info

Lietuviško skilandžio krikštynos

Lietuviškas skilandis įtrauktas į Garantuotų tradicinių gaminių registrą. Iki šiol minėtame registre buvo įregistruotas pavadinimas „Skilandis“, tačiau šiam mėsos gaminiui nebuvo taikoma pavadinimo apsauga.

Žemės ūkio ministerija Europos Komisijai pateikė paraišką, kuria ir buvo prašoma pakeisti gaminio pavadinimą, suteikiant jam išimtinę naudojimo teisę. Atlikus visas būtinas procedūras nustatyta, tad nuo šiol į Garantuotų tradicinių gaminių registrą bus oficialiai įtrauktas naujas pavadinimas „Lietuviškas skilandis“.

Prieš kelis metus skilandis tapo pirmuoju produktu ne tik Lietuvoje, bet ir visose Baltijos šalyse, kuriam suteikta teisė naudotis europietišku ženklu, patvirtinančiu savitą gaminio receptūrą ir išskirtinę kokybę.

„Skilandis yra rūkytas virvele perrištas nelygaus, grublėto paviršiaus suspausto lašo arba nedidelės kukinijos formos standžios konsistencijos mėsos gaminytis natūraliame apvalkale. Jo skersmuo yra ne mažesnis kaip 80 mm, o svoris gali būti įvairus. Senovėje skilandis buvo gaminamas kemšant jį į kiaulės skrandį, tačiau nuo XX a. pradžios skilandžiai dažniausiai formuojami į kiaulės pūsles arba galvijų

aklasias žarnas. Namų sąlygomis skilandis paprastai gaminamas tik iš kiaulienos, tuo tarpu mėsos perdirbimo įmonėse jo gamybai naudojama kiauliena ir jautiena“, – rašoma skilandžio apibūdinime, skirtame ES garantuotų gaminių registrų centrui.

ES lygmenyje įteisintos trys saugomų nuorodų grupės. Saugoma kilmės vietos nuoroda (SKVN) ir Saugoma geografinė nuoroda (SGN) ženklinami ryši su konkrečia geografinė vietoje turintys produktai. Garantuoto tradicinio gaminio (GTG) ženklų žymimi produktai, gaminami tradiciniu, ne mažiau kaip 30 metų iš kartos į kartą perduodamu gamybos būdu ir/arba iš tradicinių žaliavų.

Iš lietuviškų produktų ES lygiu yra pripažinti tokie produktai, kaip Lietuviškas varškės sūris (SGN), Daujėnų naminė duona (SGN), midus „Stakliškės“ (SGN), Seinų / Lazdijų krašto medus (SKVN), Žemaitiškas kastinys (GTG) ir sūris „Liliputas“ (SGN).

Gamintojams pageidaujant, kad produktų pavadinimai būtų registruoti Saugomų nuorodų registre.

Vakarų Europoje produktai pažymėti saugomų nuorodų ženklais yra labai populiarūs.

Mano vyriausybė

Išrinko 6 geriausius Europoje prekybos centrus

Tarptautinė prekybos centrų taryba (ICSC) išrinko 6 geriausius Europoje prekybos centrus. Tarp laimėtojų pateko Talino prekybos centras „Ulemiste“. Lietuvos prekybos centrų tarp geriausiųjų nėra.

Du apdovanojimai didelių prekybos centrų kategorijoje atiteko Turkiijos mieste Stambule išsikūrusiems prekybos centrams „Mall of Istanbul“ ir „Zorlu Center“. Sėkmingu nauju objektu pripažintas nedidelis Olandijoje

esantis prekybos centras „Markthal Rotterdam“.

Atnaujintų ir išplėstų prekybos centrų kategorijoje apdovanoti du prekybos centrai: Kopenhagoje esantis „Frederiksberg Centretin“ ir Taline išsikūrus „Ulemiste“. Geriausiųjų šešetuke yra centrinės Anglijos mieste Birminghame veikiantis „Bullring“.

„Verslo žinios“

Akcizas burnos skalavimo skysčiams

Vyriausybė nusprendė apmokestinti akcizu denatūruotą etilo alkoholį, kuris naudojamas higienos priemonėse. Pasak finansų ministro, tokių priemonių reikia imtis, mat tokia produkcija vartojama ne pagal paskirtį, o siekiant apsisvaiginti.

Anot jo, pusė litro tokių skysčių turėtų paibrangti daugiau nei 1,6 euro.

Apklausa parodė, kad 96 proc. perkančiųjų alkoholio turinčias higienos priemones jas geria: „Dažnai jie išstatomi kioskeliuose greta maisto produktų ir pravestos apklausos paro-

dė, kad apie 96 proc. respondentų, vartojančių šią produkciją, patvirtina, kad jie geria ją“.

BNS

Prisiskalavo.

A. Gurevičiaus nuotr.

MANO VIRTUVĖ

Visuomet įdomu pabandyti ką nors naujo. Štai pora idėjų, kurios nepareikalaus iš jūsų nei daug laiko, nei didelių piniginių sąnaudų.

Vyniotinis iš sūrio

Reikės:

500 g (17,5 oz) kieto sūrio, tokio kaip „Parmesan“ ar lietuviškas „Džiugas“
400 g (14 oz) ožkos sūrio
po 1/4 žalios, raudonos ir geltonos paprikos
pundellio petražolių
pundelio krapų
druskos ir pipirų pagal skonį
1/2 puodelio grietinės
saujelės graikinių riešutų

Kietą sūrį supjaustyti nedideliais gabaliukais ir sudėti į švarų plastikinį maišelį. Lengvai perbraukti ranka, išstumiant iš maišelio orą ir maišelį užrišti. Maišelį dėti į verdantį vandenį. Kai sūris išsileis, ištraukti, atrišti ir per maišelio plėvelę iškočioti stačiakampį.
Paruošti įdarą: ožkos sūrį ištrinti su grietine, suberti kapotus riešutus, petražoles, krapus, smulkiai pjaustytas paprikas. Padruskinti, papipirinti.
Atsargiai prapjauti maišelį ir ant iškočioto sūrio pagrindo uždėti įdarą. Standžiai susukti vyniotinį ir dėti į šaldytuvą 3 valandoms. Ištraukus iš plėvelės pjaustyti griežinėliais ir pateikti su skrudinta duona ar krekeriais.

Pyragas su braškėmis

Reikės:

500 g braškių (17,5 oz)
1 citrinos žievelės
1 puodelio miltų
2 šaukštų rudojo cukraus
100 g (3,5 oz) sviesto
2–3 šaukštų graikinių riešutų

Apvalią kepimo formą su nuimamais kraštais iškloti folija. Braškes supjaustyti ketvirčiais ir pabarsstyti 2 valgomaisiais šaukštais cukraus, užtarkuoti citrinos žievelę. Miltus berti į dubenį, įtarkuoti (su burokine tarka) labai šaltą sviestą, suberti cukrų ir smulkintus (bet ne iki miltų) riešutus.
Tarp rankų trupinti tešlą, kol produktai susijungs – gausis birūs trupinėliai. Trupinius užpilti ant braškių, uždeigiant visas uogas.
Formą dėti į orkaitę, įkaitintą iki 180°C (350F). Kepti apie 30 min.
Išėmus truputį praeišinti ir uždėjus ant formos viršaus lėkštę ar lentelę pyragą apversti. Tačiau galima nuimti formos šonus ir perdėti pyragą ant lėkštės tešla į viršų – jūsų pasirinkimas!

Skanaus!
Jūsų Indrė

- Elena Majauskas, gyvenanti Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Irena Lileikis, gyvenanti Omaha, NE, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Dainius Degesys, gyvenantis Gates Mills, OH, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. Jūsų paramos dėka dar ilgai gyvuos lietuviškas spausdintas žodis.

Virgis Smilgys, gyvenantis Orland Park, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Jonas Svera, gyvenantis Bloomfield Hills, MI, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

Danguolė Navickienė, gyvenanti Westlake Village, CA, „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

Dviguba dovana – „Draugas“ ir koncertas

„Draugą“ skaitau atidžiai ir randu tiek įdomių ir naudingų straipsnių. Mano giminės Lietuvoje, kuriems prenumeruoju šeštadieninį „Draugą“, ypač juo sužavėti. Man sako, kad tikrai gauna daugiau įdomių žinių negu iš Lietuvos spaudos. Siunčiu į mažesnius miestukus. Aš tikrai patenkinta, kad tai darau, manau, kad tai labai naudinga dovana, praplečia žmonių akiratį.

Danutė Janutienė, Berkeley, CA

SMASH HIT RETURNS!

HERSHEY FELDER as IRVING BERLIN

Directed by Trevor Hay

SPECIAL LIMITED ENGAGEMENT BEGINS APRIL 7!
ROYAL GEORGE THEATRE 1641 N. Halsted Street
FOR TICKETS CALL 312-988-9000 OR VISIT www.ticketmaster.com

„Draugas“ siūlo jums ypatingą dovaną – iki gegužės 10 d. užsakykite laikraštį (spausdintą arba internetinį) savo draugams, kaimynams, giminėms, o mes padovanosime jums du bilietus į istoriniame Čikagos Royal George Theatre rodomą nepaprasto žmogaus nepaprastą gyvenimo istoriją – teatralizuotą koncertą „Hershey Felder as Irving Berlin“. Pasiūlymas galioja ir užsakius angliškąjį leidinį „Draugas News“ su priedu „Lithuanian Heritage“.

Kreipkitės į Audronę Kižytę tel. 630-805-1404
arba el. paštu: AudreyKizys@gmail.com

„Lietuvybė – cheminė medžiaga mano kraujyje“

Atkelta iš 1 psl.

Kuomet svarsčiau, ką pirmiausiai pakalbinti iš naujosios Krašto valdybos, pirma į galvą šovusi mintis – rašysiu apie Laimą. Jaučiau, kad tai vyks lengvai ir greitai – taip ir buvo. Tad su malonumu pristatau vieną iš tų žmonių, kurie nesislepia kitiems už nugarų, o tiesiog renkasi tokį gyvenimo būdą – lietuviybę.

– **Papasakok apie save, savo šeimą.**

– Tiesą pasakius, apie mane pasakoti ne labai yra ką... Kaimo vaikas, mylintis gyvenimą ir žmones. Laimės kūdikis, nes turiu nuostabią šeimą, kuria labai didžiuojuosi, bei puikių draugų, kurie mane palaiko ir įkvepia. Šeima yra vyras Ramūnas ir 4 „partizanai“, nuolat besirūpinantys, kad tėvams nebūtų nuobodu: Neringa (17), Nojus (16), Liucija (6) ir Marius (4). Vaikus auginame lietuviškoje „Liutikų“ respublikoje, todėl namuose bendraujama tik lietuviškai, švenčiame tradicines šventes, su didžiaisiais diskutuojame ne tik JAV, bet ir Lietuvos aktualijų klausimais. Džiaugiuosi, kad į lietuvišką visuomeninę veiklą įsitraukia ir dukra Neringa, šiemet dalyvausianti LISS programoje Lietuvoje.

– **Kada ir kokie vėjai atpūtė į Ameriką?**

– Į JAV atvažiavome 2003-iais, nes baigusi Teisės ir Valstybės valdymo studijas tuometiniame Lietuvos teisės universitete turėjau apsispręsti, ką veiksiu toliau. Darbo per pažintis ieškotis nenorėjau, o tuo metu be pažinčių įsidarbinti buvau tiesiog per ... jauna (kvaila, per daug /per mažai vaikų ir t. t.) Vyras buvo pradėjęs teisės doktorantūros studijas, profesoriai jam pranašavo puikią karjerą ir ateitį. Tačiau kai konkursą prestižinėms pareigoms užimti laimėjo ne jis, o tinkamos kvalifikacijos nei jokios patirties neturinti vietinio politikų vaduko dukra, supratom, kad toje sistemoje sąžiningam žmogui galva sienos pramušti nepavyks. Nuleidom rankas ir išvažiavom.

– **Kada įsitraukei į LB veiklą?**

– Pabuvusi porą metų Amerikoje supratau, kad anapus Atlanto palikau ne Lietuvą, o nuoskaudą dėl supuvusios vertybių sistemos. Lietuva gyveno ir gyvens manyje. Kadangi užaugau Rumšiškėse, šalia išpūdingo Liaudies buities muziejaus, buvau nuolat apsupta lietuviybės, senųjų liaudies tradicijų, papročių, muzikos. Todėl ir JAV ėmiau dairytis galimybių prisiliesti prie mūsų tautos dvasios ir neleisti jai sunykti tarp svetimų kultūrų. Su vyru šokom tautinių šokių grupėje, dirbom lituanistinėje mokykloje, dalyvavom bendruomenės renginiuose. Vėliau gimė mažieji, ir visas mano dėmesys bei laikas atiteko jiems. 2015 metais tuometinės Elizabeth (dabar – Šiaurės NJ) apylinkės pirmininkė Birutė Mockienė pakalbino kandidatuoti į JAV LB Tarybą. Lietuviška visuomeninė veikla apylinkėje beveik merdėjo, nes žmonės dalyvavo labai pasyviai, teisindamiesi laiko ar gebėjimų stoka. Tegul daro kiti... Mano pozicija buvo ir yra priešinga – kas, jei ne aš, turėtų ką nors daryti? Laiko juk visi turime po lygiai – 24 val. per parą. Tik prioritetai skiriasi. Jei nuolat slėpsimės kitiems už nugarų, lietuviybės greitai neliks.

– **Keletą metų vadovavai NJ Dr. V. Kudirkos lituanistinei mokyklai. Kokią patirtį išsinešei iš ten?**

– Kiekviena patirtis yra neįkainojama, ypač darbo su žmonėmis. Teko dirbti su puikiu kolektyvu, iš kurio išmokau tiek daug, kad sunku būtų išvardinti. Svarbiausia, ką supratau – kad motyvuojant, skatinant ir palaikant žmones galima nuversti iš pažiūros neįveikiamus kalnus.

– **Dabartinėje Krašto valdyboje esi atsakinga už informaciją. Kokie darbai gula ant tavo pečių?**

– Įdomūs. Rūpinuosi, kad LB būtų informuota apie JAV, Lietuvos ir pasaulio įvykius, susijusius su lietuviškumu. Krašto valdybos informaciją platinu Tarybos nariams ir apygardų bei apylinkių pirmininkams. Kartu su kolega Vytautu Pakalniškiu esame informacijos-technologijų komanda, kurios tikslas – užtikrinti, kad JAV LB nariams aktuali ir įdomi informacija būtų lengvai pasiekama, pa-

L. Liutikienė (v.) su Šiaurės NJ apylinkės senbuviais Julium Veblaičiu ir Dan-guole Didžbaliene.

teikta patogiu naudoti formatu ir leistų efektyviau koordinuoti bendravimą tarp skirtingų bendruomenės ląstelių. Dabar darbuojamės prie JAV LB tinklalapio pertvarkymo; atnaujintą modernaus dizaino tinklalapio versiją vartotojas turėtų išvysti dar iki rudens. Vytauto galvoje knibžda daugybė puikių sumanymų, ir jei bent dalį iš jų įgyvendinsime, lietuvių bendruomenė taps ne tik geriau informuota, labiau pastebima ir patrauklesnė potencialiems naujiems nariams, bet net ir mažiausioms jos ląstelėms – apylinkėms – bus suteikta galimybių efektyviai naudotis bendruomenės informacijos kanalais ir priemonėmis.

– **Kaip įsivaizduoji LB ateitį?**

– Manau, bendruomenė augs ir stiprės. Į jos veiklą jungiasi jauni, entuziastingi žmonės, kurių energija kartu su vyresniosios kartos išmintimi ir patirtimi yra galinga varomoji jėga. Svarbiausia, kad bendruomenė kaip organizacija nesustabarėtų, neatitoltų nuo eilinio JAV lietuvių ir neapaugtų biurokratijos voratinkliu, kuriame oficialių veikėjų daug, bet iš esmės nieko nevyksta.

– **Kas tau yra lietuviybė?**

– Cheminė medžiaga mano kraujyje (šypsosi)... Lietuviybė – tai kalba, tradicijos, pagarba protėvių dvasiai, pasididžiavimo ašaros, išgirdus „Tautiška giesmė“. Gyvenimo būdas.

– **Ką reikėtų daryti, kad užsienyje gyvenantys lietuviai nenusigręžtų nuo Lietuvos, skiepytų lietuviybę savo vaikams?**

– Per prievartą to nepadarysi... Požiūris į lietuviybę, kaip ir visa vertybių sistema, dažniausiai formuojasi tėvų namuose, o suaugusio žmogaus nuostatas pakeisti sunku. Žinoma, įtaką kartais padaryti gali ir užkrečiantys draugų pavyzdžiai ar patrauklios nuolatinės informacijos gausa. Kiekvienas iš mūsų turėtume stengtis tapti mažų lietuviybės švyturiu savo draugams ir pažįstamiems, nes asmeninis pavyzdys veikia geriau už bet kokius raginimus ir pagraudinimus.

– **Kaip manai, kodėl tiek daug mūsų emigruoja iš Lietuvos?**

– Manau, kad pagrindinė to priežastis dažniausiai yra nusivylimas. Žmonės mato per mažai galimybių ko nors pasiekti, ką nors pakeisti, pragyventi iš dorai uždirbtų pinigų, ir per daug negerovių – nepotizmo, nekompetencijos aukščiausiuose valdžios sluoksniuose, socialinės neteisybės.

– **Tavo nuomone, kaip Lietuva galėtų ir turėtų išspręsti dvigubos pilietybės klausimą?**

– Skaudu, kad dvigubos pilietybės klausimas yra dažnai naudojamas kaip įrankis skaldyti tautai. Mano nuomone, 2006 m. LR Konstitucinio Teismo išaiškinimas šiuo klausimu yra stipriai politizuotas. Dvigubos pilietybės institutas, numatytas Konsti-

tucijoje, gali ir turi būti reglamentuojamas įstatymu. Kita vertus, kalbant apie pilietybę negalima pamiršti, kad yra dvi lygiareikšmės su pilietybe susiję kategorijos: teisės ir pareigos. Pagrindinės piliečių pareigos yra mokėti mokesčius, ginti valstybę ir dalyvauti jos valdyme (per rinkimus). Jeigu mokesčius mes, gyvenantys užsienyje, Lietuvoje dar mokame (tie, kas ten gauname pajamų ar turime nekilnojamo turto), gynybos klausimas irgi sprendžiamas, tai su rinkimais situacija apverktina... Vadinasi, norime tik teisių, o pareigų – ne? Dvigubos pilietybės klausimo už mus niekas neišspręs, nes niekam kitam jis nėra toks aktualus kaip mums. Turime balsuoti rinkimuose ir „spausti“ savo išrinktus valdžios atstovus.

– **Gal planuojate kada grįžt gyvent į Lietuvą?**

– Pirmuosius dešimt gyvenimo Amerikoje metų kitaip net negalvojau! Dabar požiūris keičiasi. Kartais pastebiu, kad gyvenantys užsienyje tampa didesniais savo gimtosios šalies patriotais. Nebūtina gyventi Lietuvoje, kad būtum tikru lietuviu. Lygiai taip svarbu saugoti ir puoselėti lietuviškumą čia, JAV. Čia mes galime būti Lietuvai ne mažiau naudingi, nes visi esame neoficialūs jos ambasadoriai, formuojantys kitų tautų nuomonę apie Lietuvą ir lietuvius.

– **Kartu su vyru auginat 4 atžalas ir turite savo verslą – kaip visur suspėjį?**

Nesuspėju... Įsitraukus į lietuvišką veiklą teko perrikiuoti asmeninius prioritetus. Tarkim, nebegaliu tiek laiko skirti savo gėlynams ir daržui, rečiau gaminu šeimai 3-jų patiekalų pietus, namuose jau senokai nebėra nepriekaištingos švaros ir tvarkos, atsisakau kai kurių kvietimų į renginius ir pan. Tačiau visi sveiki ir gyvi, vaikams atsirado galimybė įgyti daugiau savarankiškumo, visi išmokome geriau koordinuoti savo planus ir derinti poreikius. Tai – irgi privalumai! Prisipažinsiu, kad toks gyvenimas kur kas įdomesnis, nors iš pradžių nebuvo lengva susitaikyti su mintimi, jog visko „apžioti“ nepavyks.

– **Ką veiki laisvu laiku, jeigu jo stebuklingai atsiranda?**

– Šoku. Dievinu muziką ir judesį – šokdama pasikraunu pozityvios energijos. Patinka teatras ir literatūra. Kai galiu, keliauju. Mėgstu gamtą, todėl kartais tiesiog išplėšiu iš savo darbotvarkės porą minučių pasiklausti paukščių ir vėjo, paganyti debesis ar stebėti, kaip žolės stiebu kopja vabalėlis.

Mamos darbas kartais atrodo ir taip!

Mediniai Lietuvos istorijos sargybiniai

Atkelta iš 4 psl.

Taip idėja, tikėjimas savimi bei milžiniškas atsidavimas darbui su-brandino kūrybinį vaisių, kuriuo pa-staraisiais mėnesiais galėjo pasi-džiaugti visi MoMA lankytojai. Dau-guma medinių namukų iš pirmo žvilgsnio atrodo mieli ir asocijuojasi su šeima, gėriu ir saugumu. Ir tik per-skaitęs aprašymus supranti, kad tai yra kažkada buvę KGB kalėjimai ir tar-dymo vietos.

MoMA vykusioje parodoje I. Šerpytytė dalyvavo pirmą kartą. „Jie patys mane susirado“, – šypsosi menininkė. Iš tikrųjų meno pasaulis yra nedidelis, ir kai tu jau esi jame, tave pradeda sek-ti. „Ateina laikas ir projektas, kuriam tu esi tinkamas, ir jie tave pakviečia“, – paprastai aiškina fotografė. Beje, me-nininkė per šį laikotarpį į New Yorką vyko du kartus: „Pirmą kartą nuva-žiavus buvo toks emociingas laikas – ne-žinai, kaip į tavo darbus reaguos kriti-kai. Dėl to praėjus šiek tiek laiko grįžau pažiūrėti parodos antrą kartą. Antrą kartą dar labiau patiko“.

Energingasis New Yorkas ir susitikimas su konsulu

New Yorkas – jau nebe naujas, menininkės atrastas miestas. „Šį kar-tą būdama New Yorke aplankiau daug muziejų ir parodų, – buvo tikrai įdo-mus metas. Tai buvo ketvirtas kartas“, – savo veikla didmiestyje dalijosi I. Šerpytytė. – Man labai patinka New Yor-kas. Jis labai skiriasi nuo Londono, nes turi labai daug energijos“. Paklausta, ar norėtų gyventi New Yorke, ji atsakė: „Labai norėčiau, bet šeimyniniai įsi-pareigojimai tikriausiai to neleistų“.

New Yorkas yra tas veiklos puo-das, kuriame kiekvienas gali atrasti kažką savo. „Ir labai įtemptas, ir var-ginantis, bet žmonės atviresni: jie do-misi tavimi, lengviau gali susipažinti. Atrodo, kad New Yorke viskas įmano-ma“, – tęsė fotografė. Aplink tave skrie-jančios galimybės yra tikra tiesa. Tik

svarbu laiku ištiesti ranką ir jas pa-gauti.

Viešnagės New Yorke metu I. Šerpytytė susitiko ir su Lietuvos Respublikos (LR) generaliniu konsulu Juliu-mi Pranevičiumi. „Per labai trumpą laiką mes aptarėm labai daug ką, – džiaugėsi savo apsilankymu konsulate menininkė. – Diskutavome apie istoriją ir archyvus, apie galimybes įtraukti naują lietuvių (ypač menininkų) kar-tą į tai, kas vyksta ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Aptarėme, kaip Lietuva galėtų plačiau atidaryti duris meni-ninkams, kurie yra užsienyje, kaip bendradarbiauti“. Diskusijos metu buvo iškelta problema, su kuria pati I. Šerpytytė susidūrė norėdama susi-siekti su konsulatu. Fotografė užtruko, kol gavo tinkamas koordinates. Infor-macijos trūkumas bei neaiškus jos pateikimas – tai problema, kuri ben-dradarbiavimą kartais paverčia sudė-tinga misija.

„Žmogaus stiprumas – tai, kas mane įkvepia“

Kas vis dėlto įkvepia menininkus kurti? Ar jie turi svajonių? Taip, galbūt kitokių, neapibrėžtų, bet turi. Prieš ke-lerius metus viename lietuviškame dienraštyje menininkė teigė, jog jos svajonė – tapti pasaulyje pripažinta me-nininke. Prisiminusi tai I. Šerpytytė šypsosi: „Ne, dar ši svajonė toli ir dar tiktai pradžia. Reikės įdėti daug pa-stangų bei darbo. Gal ši svajonė nie-kada ir neišsipildys, nes, kaip gali nu-spręsti, kad esi pripažintas pasauliniu mastu?“

Galimybė tęsti savo karjerą ir su-gebėti kurti darbus, paliečiančius šir-dį, tikras žmogaus išgyventas temas – tai šiandieniniai menininkės norai. Kad šie ketinimai išsipildytų, neabejo-tinai reikalingas įkvėpimas: „Žmo-gaus stiprumas – tai, kas mane įkve-pia“. Įamžinti ir išsaugoti žmogiškąją stiprumą – nelengvas darbas bei kelias, kuriuo pasiryžta eiti lietuvių kilmės menininkai.

Menininkė Indrė Šerpytytė džiaugiasi, jog savo projekto metu galėjo abipusiškai ben-dradarbiauti su Lietuvos archyvais. Asmeninio Indrės Šerpytytės archyvo nuotr.

Genovaitė Miglinienė, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Audra Skripkus, gyvenanti **Solana Beach, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama dar ilgam išsaugos gimtąją kalbą išeivijoje.

Ada Sutkuvienė, gyvenanti **Beverly Shores, IN**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žod.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2016 m. balan-džio 18 d., sulaukęs 93 garbingų metų, mirė mūsų mylimas vy-ras, tėvelis, tėvukas ir prosenelis

A † A
JUOZAS ARDYS

Gimė 1923 m. Lietuvoje, Gedimino kaime, Utenoje, Lietuvoje. Aktyviai ir su atsidavimu dalyvavo Lietuvių Bendruomenės ir Lie-tuvių Fronto Bičiulių veikloje.

Nuliūdę liko: žmona Rėda, dukrelės Rasa su vyru Juozu Juš-ka ir sūnumi Aisčiu su žmona Daiva; Rėda su vyru Ramu Pliura ir dukromis Skaidra su vyru Ryne ir sūnumi/proanūku Kovu, ir Audra su dukrelėmis/proanūkėmis Gabija, Gilija, Ginta ir Indrė su vyru Ted Howell ir dukromis Anele su vyru Adam, Asta ir Ame-lija bei sesers sūnus Donatas ir Rūta Surgailiai su šeima Lietuvoje.

Velionis priklausė Šv. Kazimiero lietuviškai parapijai, Cle-veland, Ohio.

A. a. Juozas buvo pašarvotas penktadienį, balandžio 22 d. Ja-kubs laidojimo namuose, Cleveland, Ohio.

Laidotuvės įvyko šeštadienį, balandžio 23 d. Iš laidojimo namų velionis buvo atlydėtas į Šv. Kazimiero bažnyčią, kurioje buvo aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

2007 m. praradęs savo anūką Kovą, a. a. Juozas rėmė įsteigtą fondą, Kovo Jaunimo fondą/Kovas Youth Fund (nepelno fondas), kuris padeda studentijai ir jaunimui veikti JAV.

Jei norėtumėte a. a. Juozo vardu paremti jaunimą, prašome čekius rašyti Kovas Youth Fund, 1212 Mohegan Road, Manasquan, NJ 08736.

Nuliūdusi šeima

Ilgamečiam artimam bičiuliui, veikliam bendruo-menininkui

A † A
inž. JUOZUI ARDŽIUI

iškeliavus pas Aukščiausiąją, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai RĖDAI, dukroms RASAI, RĖDAI bei INDREI ir jų šeimoms.

Ilsėkis ramybėje!

*Teresė ir Algimantas Gečiai
Virginija ir Algimantas Gureckai*

www.draugas.org/mirties.html

ĮVAIRŪS

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pa-sišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, turi automobilį, legali, ieško darbo. Gali dirb-ti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. Tel. 773-330-0092.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 331-245-5378

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savait-galiais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško nebrangiai išsinuomoti stu-diją ar vieno miegamojo butą Lemont, IL. Tel. 708-220-3202.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pa-keitimų. Tel. 773-757-9666.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis. Gali pa-

keisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559

■ Medikė ieško senų žmonių priežiūros dar-bo IN , MI, IL valstijose. Patirtis, rekomen-da-cijos, gali išleisti atostogų. Siūlyti įvairius va-riantus. Tel. 773-280-3421.

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių prie-žiūros darbo. Gali gyventi kartu, vairuoja, turi rekomendacijas. Gali dirbti bet kurioje vals-tijoje. Tel. 847-281-6659.

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo tris ar keturias valandas per dieną. Tel. 773-387-7232.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti tik savaitgaliais. Tel. 773-600-2887 arba 773-387-7232.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu, ar grįžimu, ar savaitgaliais. Siūly-ti įvairius variantus. Tel. 773-712-5906.

Dovanoju du oro vėsintuvus. Tel. 773-387-7232

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, 10 val. r.** Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Lemont, IL 60439, įvyks 53-iasis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu vyks rinkimai. Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

■ **Gegužės 8 d., sekmadienį, 3:30 val. p. p.** Maria del Popolo parapijoje, Mundelein, Illinois, vyks JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės metinis narių susirinkimas. Jo metu bus išklaudyti valdybos pirmininko ir išdininko pranešimai apie atliktus darbus, ateities planus, išdo stovį, Revizijos komiteto pranešimas apie išdo knygų tvarkymą. Taip

pat bus renkami nauja valdyba ir Revizijos komitetas. Kviečiame aktyviai dalyvauti.

■ **Gegužės 15 d., sekmadienį, maloniai kviečiame į** Lietuvių Operos premjerą – Franz Lehara operetę „Paganini“, kuri vyks 3 val. p. p. Morton High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd, Cicero, IL 60804). Pranešame, kad visi Lietuvos atlikėjai jau turi vizas ir spektaklis tikrai įvyks. Pernai įsigytus bilietus pakeisime į naujus. Bilietus pasikeisti galite sekmadieniais Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte po 9 val. r. ir 11 val. r. Mišių. Pasiųteirauti tel. 773-547-0520.

Kanklininkės **Kristinos Kuprytės** atsisveikinimo su Amerika koncertas vyks **gegužės 6 dieną, penktadienį, 7:30 val. v. „Sielos“ galerijoje**, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visi laukiami!

Lietuviškas paveldas – geresniam vienas kito kultūrų pažinimui

„Lietuvės moters puošniausia tautinio kostiumo dalis – prijuostė“, – tvirtina Čikagos lietuvių tautodailės instituto pirmininkė Audronė Tamulienė. Šį tautinių prijuosčių grožį ir įvairovę galėjo įvertinti ir Pasaulio lietuvių centre Lemonte Tautodailės galerijoje atidarytoje lietuvių tautinių prijuosčių parodoje apsilankiusios Čikagos diplomatinio korpuso moterų klubo narės. Nuo praėjusių metų klubui pirmininkauja LR generalinio konsulo Marijaus Gudyno žmona Gintarija Gudynienė.

Prijuosčių parodą galima apžiūrėti iki gegužės 15 d.

Gabrielės Dimaitės Tymarskis
eilėraščių knygos „Svetimas miestas“ pristatymas
Gegužės 8 d. 1 val. p. p. Šaulių namuose

Renginio metu veiks virtuvė ir baras
Pasiųteirauti tel. 773-875-4531 (Rasa)

Renginyje: Paul Strolia gyva muzika • Ramutės veltos skraistės
• Agnės papuošalai • Virginijos šakočiai • Knygų mugė vaikams

2417 w. 43rd St., Chicago, IL 60632

Suvalkijos prijuostės.

Dzūkijos prijuostės.

Čikagos lietuvių tautodailės instituto kuratorė Vida Rimienė (k.) ir Instituto pirmininkė Audronė Tamulienė.

Jono Kuprio nuotraukos

Bostone bus teikiamos konsulinės paslaugos

Birželio 4 dieną Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke rengia konsulinių pareigūnų išvykstatamąją misiją į Massachusetts valstiją, Bostono miestą.

Konsulinės paslaugos misijos metu bus teikiamos Lietuvių namuose, adresu 368 West Broadway, South Boston.

Konsulinės misijos metu bus priimami Lietuvos piliečių prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, konsulinės registracijos. Taip pat bus atliekami notariniai veiksmai ir priimami prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės.

Užsiregistruoti konsulinių paslaugų gavimui ir dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke tel. 1-212-354-7840 arba rašyti el. paštu konsuline.misija.ny@urm.lt

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Svečiai Lietuvių dailės muziejuje Lemonte.

LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.